

**J. Valstijos pakėlė tarifus
nacių prekėms**

**NUOSTATAS ĮEINA GALION BALANDŽIO
23 DIENĄ**

**Tarifai pakelti ryšium su Vokietijos
aneksavimu čekų žemės**

WASHINGTON, D. C., kovo 19. — Iždo departamento sekretorius Morgenthau pereiną šeštadienį paskelbė, kad nuo balandžio mėnesio 23 dienos Jungt. Valstijos pakels 25 nuošimčių tarifus importuojamoms į šią šalį iš Vokietijos prekėms. Tarifai bus pakelti, jeigu Vokietija nesiliaus variusi atkaklią kovą prieš Jungt. Valstijų prekes.

Laukiama, kad panašios akcijos imsis Francuzija, Britanija ir Sovietų Rusija.

Kaip Vokietija kovoja su Jungt. Valstijų eksportu? Vokietijų praktika esanti šitokia: Pavyzdžiui, į Vokietiją įgabename Jungt. Valstijų medvilnės tarptautinėje rinkoje vertos \$1,000. Vokietijoje nacių vyriausybė medvilnei uždeda \$1,333 kainą.

BRITANIJA ORGANIZUOJA VALSTYBIŲ BLOKĄ PRIEŠ NACIUS

LONDONAS, Anglija, kovo 19. — Britanijos vyriausybė nutarė organizuoti bendrą frontą prieš nacius. Nutarimas padarytas ministrų kabineto posėdyje šeštadienį. Premjeras Chamberlain painformavo kabinetą apie pasikalbėjimus šituo reikalu su Jungt. Valstijų, Francuzijos ir Sovietų Rusijos ambasadoriais. Panašus pasitarimai eina Francuzijoje.

Britanijos vyriausybė nori sužinoti, ar Rusija ketina teikti pagalbos Rumunijai, jeigu Hitleris užpuls tą šalį. Ji, be to, nori žinoti, kokios pagalbos Rusija ketina teikti Rumunijai, jeigu nusitars ją gelbėti.

500,000 sukilėlių prisirošę pulti Madridą

HENDAYE, Francuzija, kovo 19. — Ispanijos sukilėlių vyriausybė paskelbė, kad 500,000 vyrų yra prisirošusių pradėti ofensyvą prieš lojalistus Madrido zonoje anksti šią savaitę. Ofensyvo nebūsią, jei lojalistai pasiduos sukilėliams besąlyginiai.

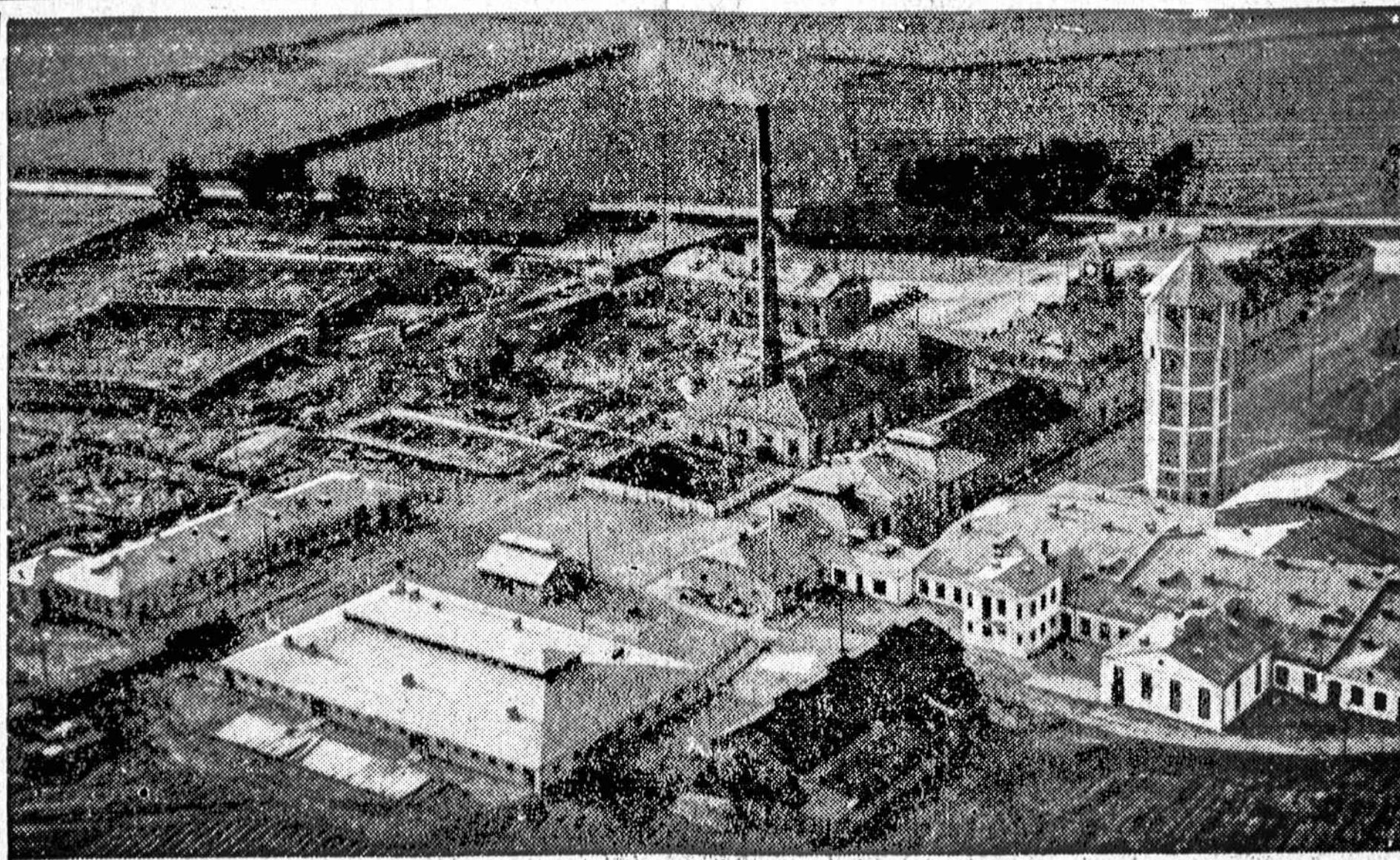
Boikotuos čekų prekes

NEW YORK, N. Y., kovo 19. — Amerikos Žydų Kongreso nacių prekėms boikotuoti taryba pereiną šeštadienį paskelbė, kad ji pradės boikotuoti čekų prekes, nes dabar čekų žemė pateko į Vokietijos nacių rankas.

Chicagai ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra; vidutiniška temperatūra; vakarų ir šiaurės vakarų vėjai; saulė teka 5:55 v. r., leidžiasi 6:01 v. v.

"MAISTAS" Lietuvos sąlygose yra didžiulė įmonė, kuri, gerai, paruošdama gyvulininkystės produktus ir parduodama juos vietoje ir užsieniuose, dirba labai naudingą ūkininkams ir visam kraštui darbą. Čia matome bendrą Kauno "Maisto" fabriko vaizdą. VDV foto

TRUMPAI APIE KRIZĘ EUROPOJE

LONDONAS. — Britanijos užsienių reikalų sekretorius Halifax atsiklausė Jungt. Valstijų, Francuzijos ir Rusijos, ar nereikėtų sušaukti visų keturių valstybių atstovų konferenciją ir pasitarti, kaip Hitlerio žygius sustabdyti.

BERLYNAS, Vokietija. — Didžiausiomis ovacijomis pasitiktą Hitleris, kai jis sugrįžo iš kelionės Čeko-Slovakijoje.

MASKVA, Sovietų Rusija. — Rusija pareiškė protestą Vokietijai dėl aneksavimo čekų žemės.

VARŠUVA, Lenkija. — Prez. Mościcki išspėjo vokiečius, kad Lenkija nepasiduos užsimojimams padaryti iš Lenkijos antrą Čeko-Slovakiją.

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Pittman pirmadienį išeis kongresui bilių taikomą pataisyti Jungt. Valstijų neutraliteto įstatymus.

BUCHAREST, Rumunija. — Rumunija mobilizavo daugiau nei 500,000 karių, kurie dabar saugo šalies pasienius.

PARYŽIUS, Francuzija. — Daladier pašaukęs kariuomenės tarnybon 125,000 vyrų reguliariai šalies armijai sustiprinti.

**Britų atstovas išvyko
šiaurės valstybių
sostines atlankyti**

LONDONAS, Anglija, kovo 19. — Britanijos užsienio prekybos departamento sekretorius Robert S. Hudson išvyko į Varšuvą, Maskvą ir vėliau į šiaurės valstybių sostines. Jis vyksta prekybos reikalais, tačiau numatoma, kad jo kelionė turės didelės politinės svarbos.

Originaliai buvo numatytas Hudsono vizitas Berlynui, tačiau vizitas tapo kanceliuotas, kai Vokietija aneksavo čekų žemę.

Naciai atšaukė ambasadorių iš Londono

BERLYNAS, Vokietija, kovo 19. — Vyriausybė atmetė Britanijos ir Francuzijos protestus dėl aneksavimo buvusios Čeko-Slovakijos. Antrą vertus, Britanijos vyriausybei pašaukus savo ambasadorių iš Berlyno, Vokietijos vyriausybė pašaukė į Berlyną savo ambasadorių von Dirkseną iš Londono.

**Sudužo didžiulis
lėktuvas**

SEATTLE, Wash., kovo 19. — Boeing Aircraft kompanijos naujas lėktuvas, the Boeing Stratoliner, pereiną šeštadienį nukrito žemėn nuo 10,000 pėdų aukštumos ir sudužo. Užsimušė 10 lėktuvų pasižierių. Jų tarpe buvo aštuoni kompanijos samdiniai ir du Holandijos lėktuvų kompanijos atstovai. Lėktuvas darė bandymus. Liudininkai sako, kad lėktuvo uodega ir vienas sparnas atsiskyrė pirm negu jis nukrito žemėn.

**Naciai kvočia 10,000
čekų**

PRAHA, Čeko-Slovakija, kovo 19. — Naujos nacių koncentracijos įrengtos Bohemijoje ir Moravijoje, vis daugiau ir daugiau įnamių susilaukia. Tuo gi tarpu dar 10,000 Moravijos ir Bohemijos gyventojų paliepta stoti prieš nacių žvalgybą ir atsakyti į klausimus. Hitlerio žvalgybininkai "valo" neištikimus jiems gyventojus naujai paimtose vietose.

**Rumunija ir Rusija
koncentruoja kariuomenę**

BUCHAREST, Rumunija, kovo 19. — Rumunijos karalius Karolis atsišaukė į karalių Jurgį prašydamas pagalbos prieš Hitlerio agresiją. Naciai reikalauja, kad Rumunija pasiduotų Vokietijos ekonominei kontrolei.

Nors Rumunijos vyriausybė paneigė žinias, kad ji mobilizuoja kariuomenę, tačiau yra žinoma, jogei apie 200,000 Rumunijos karių sukongcentruota tose srityse, per kurias numatomas Vokietijos žygiavimas į rytus.

Upė Dniestr skiria Rumuniją nuo Rusijos. Pagal šį rubėžių eina Rusijos tvirtovių ruožas. Rusijos tvirtovės Rumunijos parubežiu esančios pūnai paruoštos karui. Apie 500,000 rusų karių sukongcentruota šioje zonoje.

**Aliejaus kompanijų
ginčas Meksikoj išlyginamas**

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, kovo 19. — Meksikos valdžios ir svetimąliu aliejaus kompanijų ginčas dėl to, kad Meksika atėmė kompanijoms savastį, baigiamas išlyginti. Donald Richberg, Jungt. Valstijų advokatas reprezentuojąs aliejaus kompanijas, paskelbė, kad Meksikos vyriausybė pirmė principu šitoki planą: valdžia ir kompanijos bendrai operuos aliejaus pramonę; aliejaus pramonės administracijos kompanijos turės tiek galios, kiek proporcingai jų turtas sieks.

Von Neurath paskirtas čekų gubernatorium

BERLYNAS, Vokietija, kovo 19. — Nacių vyriausybė paskyrė Bohemijos ir Moravijos gubernatoriumi Konstantiną von Neurathą. Naujai paskirtas čekų gubernatoriumis praelyti yra buvęs Vokietijos užsienių reikalų ministras. Jis skaitomas patyrusiu ir gabiu diplomatu. Neurath turės galią vetuoti bet kokius čekų pareigūnų patvarkymus, kurie pasirodys jam esą priešingi nacių interesams.

**Daladierui davė dktato-
rišką galią**

FRANCUZIJA SKUBIAI RUOŠIS KARUI

**Nepaprasta galia duota Daladierui
iki lapkričio 30 d.**

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 19. — Francuzijos atstovų balsu prieš 264 balsus suteikė premjero Daladierui nepaprastą, ro medžiagos sandėliuose ir tiesiog diktatoriškos galios. Vėliau senatas 25 balsais prieš 2 socialistų balsus patvirtino atstovų rumų akciją.

Diktatoriška galia duota Daladierui iki lapkričio 30 dienos š. m.

Daladier prašė jos, kad Francuzija galėtų smarkiau ruoštis kovai su totalitarinėmis valstybėmis. Parlamentas įgaliavo vykdyti".

**RUMUNIJĄ PRAŠO PAGALBOS KOVAI
PRIEŠ HITLERI**

FRANCUZIJA IR BRITANIJA SVARSTO PRAŠYMĄ

LONDONAS, Anglija, kovo 19. — Čia eina gandai, kad keliu į Rusiją. Hitleris ruošiasi pulti ją.

Britanijos ir Francuzijos vyriausybės svarsto pagalbos prašymą.

Nežinoma kuomet Hitleris pūls Rumuniją. Tačiau Rumunija pasiryžusi kovoti. Lenkija ir net Turkija ketinančios taipgi kariauti prieš Hitlerį, kurio planai esą padaryti iš Europos valstybių eilę protektoratų. Be to, Rumunija stovi patarnaujančių reichui.

RUSIJA STOJO VAJUN PRIEŠ HITLERI

MASKVA, Sovietų Rusija, kovo 19. — Sovietų Rusija prisidėjo prie Jungt. Valstijų, Britanijos ir Francuzijos, pasmerkdamas vokiečių aneksavimą Čeko-Slovakijos.

**Karas gali reikšti
revoliuciją Vokietijoje**

ST. LOUIS, Mo., kovo 19. — Dr. Thomas Mann, garsusis vokiečių rašytojas ir Nobelio premijos laimėtojas, kalbėdamas šiame mieste, tarp kita pasakė, kad karas šiandien gali reikšti revoliuciją Vokietijoje. Pasak Manno, Adolfas Hitleris prarado daug prietarų nuo Miuncheno sutarties laikų. Dr-ui Mann atrodo, kad karas Europoje yra neišvengiamas.

Pietų Afrika mobilizuoja policijos rezervus

PRETORIA, Pietų Afrika, kovo 19. — Pietų Afrikos vyriausybė įsakė provincijoms mobilizuoti visas policijos jėgas. Įsakymas išleistas po to, kai vyriausybė gavo Vokietijos protestą dėl varžymo vokiečių imigracijos į Pietų Afriką. Pietų Afrikos vyriausybė matomai prisibijo nacių šalininkų riaušių arba smurto žygių.

PASIŪSKIT GIMINĖMS

Lietuvon
PINIGINĘ DOVANĄ
Velykoms

Siunčiame Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitą ir pinigų pasiuntimo ratas.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Iš Pietų Amerikos

B. K. Algimantas

IR ŠIS IR TAS IŠ ARGENTINOS

Lietuviai Argentinos kariuomenėje

Argentinoje veikia karinės prievolės įstatymas. (Kaimyninėje valstybėje, Urugvajuje, kariuomenė yra laisvai samdoma, kaip pas jus Didės Samos šaly). Jau kiekvieną metų bent 15–20 lietuvių eina garbingai tarnauti Argentinos kariuomenėn. Bet šiais metais Argentinos kariuomenėn nuėjo savanoriais du lietuviai Buenos Aires universiteto studentai: Pranas Krapovickas Jr. ir Jonas Kavaliauskas. Pirmasis inžinerijos fakulteto, antrasis chemijos-farmacijos. Studentai tarnauja tik 3 mėnesius, atostogų metu.

"Lietus pagal užsakymą"

Atsirado tokis inžinierius Baigorri (ne by gosh). Jis 6 metus dirbo Italijoje su Markoni, gyveno Baku ir kitur. Vienu savo aparatu jis ieškojo aukso (jis pats taip sako) sausoje Argentinos Santiago del Estero provincijoje. Kada pastatė aparatą ir "inčufavo" (įjungė) elektrą, tai pradėjo lyti, nors nelijo 9 mėnesius. Už savaitės vėl nuėjo ieškoti aukso, ir vėl ta pati istorija — lyja.

Paskui jis atvyko į Buenos

Aires ir pareiškė plunksnagraužiams:

—Hare llover once horas. (Padarysiu, kad lis 11 valandų).

Ir lijo 11 valandų. Net audra išliko ir inudstrijos parodoje nuvertė 60-ties metrų aukštumo geležinį bokštą.

Tiesa, lijo keliom valandomi pirmiau, negu jis pasakė, kad "padarysi lietu". Bet paskui jis aiškino, kad Buenos Aires mieste jo aparatas greičiau pritraukia drėgmę, negu smėlių kraštus.

Žemės ūkio ministerija užklausė, ką mano meteorologijos stotis. Pastaroji atsakė komentuoti Baigorrijos išradimą, tik pareiškė, kad aparatas atrodė per mažas tokiems dideliams dalykams, kad padarytų lietu. Išradėjas išsėdė ir pradėjo moksliskai aiškinti apie kosmiškus spindulius ir keliolikos rūšių elektronus, kurių vieniems susidurus su kitais pasidaro "šlapia vieta", t. y. pradeda lyti. Panašiai kaip smėlio iškėlimui į pagandes gimdomas lietus, bet tai per brangiai kainuoja. O čia įjungiai ir lyja!

Kalbėdamas per radio Baigorri dėkojo visiems, kas lankėsi šalia jo bakužės ir šaukė "que habla el inventor" — lai kalba išradėjas. Jo pamaty-

ti niekas negalėjo, nes minias tvarkė policija — pėsčia ir raita.

Baigorri draugai sako, kad ir perkunsargio išradėjas buvo išjuoktas: niekas netikėjo, kad maža geležukė suvaldys žaibus ir perkuniją. Paskui išsitobulino.

Dabar spauda nutilo apie Baigorriją. Net Hearsto tipo "Critica" tyli. Matyti, tas inžinierius-agronomas neišvedė visko iki galo taip artistiskai, kaip pradėjo. O gal kas nupirko jo išradimą? Bet viena visi pripažįsta, kad jis labai gerai žino atmosferines atmainas ir sako, ma, dėl to makaniavo, t. y. varė monkey biznį.

Vodeviliuose jo išradimas perstatomas scenoje: vienas klaunas įjungia mašiną, o kitas iš palubės su liveriu lieja. Kada šis išsiufuoja, tada antras nustoja liejęs.

Vienas lietsargių arabas pardavėjas laišku pasiūlė išradėjų kvi: padaryk, kad lytų 11 dienų, gausi komišeną.

Ir dabar apie Baigorriją tik juokų skyruiose kalbama.

Argentinoje 1938 metais mirė

Juozas Šidlauskas, po apdegimo naftoje laike darbo mirė Rosario mieste 10—1—38.

Ambrozus Kalibatas pasimirė Berisse 16—1—38.

Elena Karanaukaitė mirė nuvykusi Lietuvon.

Juozas Jonikas mirė Buenos Aires provincijoje.

Juozas Daukšartas mirė Bs. Aires mieste 7—2—38.

Ona Gasiunaitė—Genaitienė mirė Bs. Aires mieste 10—2—38.

Petras Meškinis mirė Quilmes, F. C. S. 6—3—38.

Antanas Sakalys tragingai žuvo Villa Scasso 11—3—38.

Petras Trakinavičius mirė Valentino Alsinoje 17—3—38.

Ona Ekelienė—Sklerutė mirė Rosario mieste 10—3—38.

Juozas Laucėvičius mirė Bs. Aires mieste 25—3—38.

Karolis Bernotas tragingai žuvo Santa Fe mieste 27—3—38.

Jonas Kazlauskas tragingai žuvo Kordoboje 15—4—38.

Stėponas Sukas mirė Bs. As. mieste 4—5—38.

Pranas Rupeikis mirė Bs. Aires mieste 10—4—38.

Juozas Čeponis sužeistas darbe mirė Bs. As. 7—5—38.

Antanas Žilinskas mirė Bs. Aires mieste 7—5—38.

Povilas Masys mirė Rosario mieste geg. mėn.

Ona Kubilienė mirė Berisse 12—5—38.

Kazys Povilonis tragingai žuvo deportuojamas Lietuvon 24—6—38.

Liudvikas Baltulionis tragingai mirė Val. Alsinoje 4—6—38.

Mykolas Juozaitis tragingai žuvo Bs. Aires mieste 18—6—38.

Lionginas Aliulis mirė Pineiroje 18—6—38.

Vincas Račiavičius žuvo laike darbo M. Paz dvare 10—7—38.

Petras Sadauskas mirė San Isidro ligoninėje 4—6—38.

Simas Čiapas mirė Berisse 13—7—38.

Juozas Tupčiauskas mirė Berisse nuo peršalimo laike darbo 15—7—38.

Kajetonas Gurskys mirė Bs. Aires mieste 23—7—38.

Petras Pelegrinas mirė La Platos ligoninėje 23—7—38.

Ferdinandas Hessas mirė Quilmes, F. C. S. 22—7—38.

Matas Sabas mirė Bs. Aires mieste 5—8—38.

Janina Valančiūtė mirė Alsinoje 23—8—38.

Jonas Simonaitis tragingai žuvo Bokoje 7—9—38.

Katarina Gižauskienė—Vilnai-

tė staiga mirė Bs. Aires mieste 7—11—38.

Dora Intienė staiga mirė Berisse 11—11—38.

Jokimas Janutėnas tragingai žuvo Alsinoje 4—11—38.

Sergijus Sapiega mirė Bs. Aires mieste 26—12—38.

M. Jakubonienė mirė Bs. Aires mieste 16—12—38.

Marija Redamskienė—Vaitkevičiūtė mirė Bs. Aires mieste 26—12—38.

Rožė Žukaitė—Laurinaitienė mirė Buenos Aires mieste 26—12—38.

Iš Brazilijos mūsų laikraštį pasiekė žinios apie šiuos 1938 m. mirusius lietuvius:

Alfonas Langė tragingai žuvo Santos uoste 29—2—38.

Kazys Drulis mirė Sao Paulo provincijoje.

Mykolas Tulušis mirė Sao Paulo mieste 26—2—38.

Kazys Lapinskas mirė Sao Paulo mieste.

Aleksandras Dudelis mirė Sao Paulo mieste.

Elena Urbanienė mirė Sao Paulo mieste 12—4—38.

Antanas Žiužinas tragingai žuvo 4—6—38.

Ciprijonas Zabiela mirė Frigorifike.

Ambraziejus Gaidelis tragingai žuvo 11—7—38.

Serapinas Krištopaitis mirė S. Paulo 19—8—38.

Petras Blagevičius mirė S. Paulo 18—8—38.

Viktorija Milkevičienė mirė S. Paulo mieste 3—12—38.

(Bus daugiau)

Nė Jokia Lavinimo Forma Kitur gali lygintis prie asmeninio mokymo, kokį teikia

BEAUTY CULTURE at MOLER'S Klases dienomis ir kas vakarą Baigiamieji Moler mokyklą reikalaujami geriausias įstaigos. Kreiptis telefonu ar rašyti

MOLER COLLEGE
177 NO. STATE ST. CEN. 6393

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,
skaudamą akių karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
renčia teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodančia mažiausias
klaidas. Specialė atyda atkreipiamas
į mokyklos vaikus. Kreivos akys
atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioje tik pagal susitarimą.
Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinis
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

DR. F. PULSUCKI LE VAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 4597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.

Antradienį, Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioje pagal susitarimą.

Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4
ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted St.
Tel. Went. 1612 — Res. Yards 3955
Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser.
ir nedėlioje pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0721

Dykai koplyčios visose
Chicagos dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radijo programų šeštadienio vakarais
1 val. vakaro M. W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Prancūzijos
P. SALTINIERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

S. P. MAŽEIKAS Yards 1139
3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

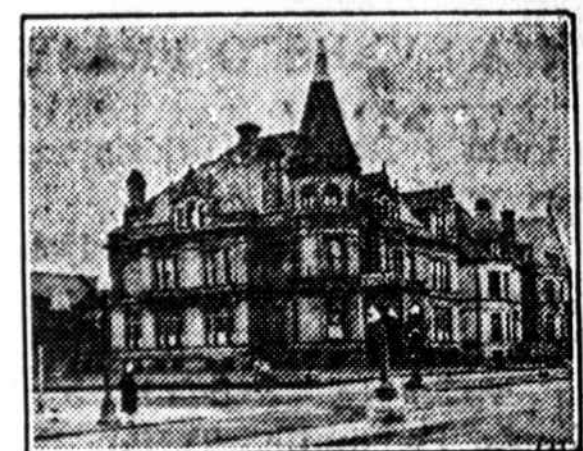
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

MICHIGAN AVE. KLINIKAS

3254 S. Michigan Av.

Pilnas Medikalis patarnavimas
su pagalba laboratorijos ir X-
Ray. Gydymas be vaistų, su pa-
galba moderniškų pagerintų iš-
radimų. Reikalui esant vaistus
duodame už žemą kainą.

MES GYDOM VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS

Taipgi—Artritis, Rheumatism, kraujo ligas, odos ligas, tonsilus, pilvo
ligas, pilies ir kitokias. Pilnas jūsų sveikatos patikrinimas už \$1.50.
Valandos nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

MICHIGAN AVENUE CLINIC

3254 So. Michigan Ave. tel. Calumet 4178
Kudikių klinika dykai kas šeštadienį 10:00 iki 1:00 P. M.

Taupyk- saugioje įstaigoje

MOKAME
4%

• Užtikrink savo indė-
liams tikrą apsaugą
ir pelną.
• Čia VISŲ INDELIŲ
APDRAUSTI IKI—
\$5,000.00

TAUPLYK IR SKOLINKIS

**LITHUANIAN BUILDING,
LOAN & SAVINGS ASS'N.**

(NAUJIENŲ SPULKA)

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.

išskyrus serdomis ir subatomis

KITATAUČIAI

Telefonas Fairfax 4024.

Dr. J. M. Finnegan

DENTISTAS

VALANDOS: 9-12, 6-9. Trečia-

dienį 9-12.

1344 East 63rd St.

CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 vak. vakaro.

Tel. CANAL 3110

Rezidencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki

4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12

valandai diena.

Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 dienų, 2 iki 3 po

pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 2400

Jos. C. Urkov, M. D.

VEIDO CHIRURGAS

Praktikuoja plastinę chirurgiją ir

odos iškraipymų gydymą.

59 E. MADISON ST., Chicago, Ill.

Suite 2008 Mallers Bldg.

Telefonas STATE 7792

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

PER 25 METUS SU NAUJIENOMS

(Biskis prisiminimų)

(Tęsinys iš praeito numerio)

Prieš 25 metus, kada Naujienos užgimė, tai jau aš buvau 23 metų berniokas ir tik apie 3 metai atvykęs iš Lietuvos kaimo į šią laimės šalį. Gyvenau Bridgeville, Pa., visai netoli nuo to "surukusio" Pittsburgho. Dirbau anglių kasyklose, bet jau gerokai buvau įsivėlęs į vietos lietuvių veikimą.

Atvykau iš Lietuvos į Bridgeville. Tame anglių kasyklų miestelyje buvo gana gražus burys lietuvių, kurių daugumas dirbo anglių kasyklose. Tačiau laikraščius mažai kas skaitė, išėjus Joną Galminą ir Kazį Simonavičių. Jie skaitė "Keleivį", ir vietos lietuvių jie buvo vadinami "šliuptyniais bei bedieviais". Draugijos jokios nebuvo. Vietos kai kurie lietuviai, kurie priklausė kokioms draugijoms, tai vieni Carnegie, Pa., prie šv. Antano Draugijos, o kiti kur kitur prie kokios nors bažnytinės draugijos. Matyti, jie prieš atvykimą į Bridgeville jau buvo prisirašę. Bendrai imant, labai mažai kas priklausė prie draugijų. Didelė dauguma niekur nepriklausė ir jų smagiausias užsiėmimas buvo tuštinti bakutes, įsilinksmius apsimušti, apsidaininti ir paskui bėgti pas taip vadintus "skvairus" (taikos teisėjus), vieni kitus skusti ir bylinėti. Tais laikais tie "skvairai" ir "konšteliniai" labai daug pasipelnėdavo iš mūsų tautiečių.

Dar budamas Lietuvoje jau buvau pramokęs, taip sakant, pats per save ne tik skaityti su pamėgimu "Rygos Naujienas" ir "Lietuvos Ukininką", bet jau buvau pradėjęs rašinėti ir žinutes į tuos laikraščius. Lietuvoje laikraščiuose buvau skaitęs, kad Chicagoje išeina geras laikraštis "Lietuva". Todėl atvykęs į šią šalį ir pasiskolinęs iš dėdės porą dolerių, tuojau užprenumeravau "Lietuvą". Buvau "Lietuvos" ne tik skaitytojas, bet pradėjau ir žinutes rašinėti ir platinti tą laikraštį tarpe vietos lietuvių po keletą dešėkų egzempliorių kas savaitę.

Laikui bėgant teko susipažinti su Jonu Galminu ir Kaziu Simonavičium, "Keleivio" skaitytojais, ir aš su jais apsimainydavau ne tik laikraščiais, bet jie man duodavo ir gerų knygų pasiskaityti, kaip antai Dėdės šerno Geografiją, Etnologiją ir Naujajai verslą "Raisitą". Žinoma, netrukus ir aš gavau "šliuptynio" ir "bedievio" vardą nuo kai kurių mūsų dievotų tautiečių.

Bet reikia pasakyti, kad tais laikais Bridgeville tie menami "bedieviai" nebuvo taip draugiškai persekiojami, kaip kad būdavo kitose lietuvių kolonijose, nes vietos lietuviai neturėjo lietuvių parapijos, nebuvo lietuvių kunigo ir nebuvo kam pildyti mūsų tautiečių vienus prieš kitus.

Arčiau susipažinę su vietos lietuviais, pradėjome kalbėti, kad mums yra reikalinga draugija. Aš pamatęs laikraščiuose SLA garsinimą, persitraukiau reikalingų informacijų iš Centro sekretoriaus A. B. Strimailio, ir 1912 metų pabaigoje buvo sutverta SLA 90 kuopa iš 17 narių, kuri ilgainiui buvo užaugusi net iki 150 narių.

Žinoma, nuo tada pradėjau įsivelti į draugijinį veikimą. Daugiausia dirbau SLA, kur ir po šiai dienai tebedirbu. Nuo tada pradėjau susipažinti ir su Pittsburgho veiklesniais SLA darbuotojais, kaip antai: Juozu ir Antanu Baltrušaičiais, Dr. Baltrušaitiene, A. Vaino-

riumi, Karoliu Varašium, J. K. Mažukna ir kitais veiklesniais Pittsburgho lietuviais. Plunksnai rudyti taipgi neduodavau, — rašinėdavau žinutes į "Lietuvą", "Tėvynę" ir į Pittsburgho "Dilgėles".

Pirmieji kaip korespondento nuotykių anglių kasyklų eksplozijoje

Kaipo "Naujienų" korespondentui per 25 metus teko, žinoma, visko pergyventi ir matyti, bet apie tai papasakosiu vėliau. Dabar aš noriu jums papasakoti apie savo pirmąjį nuotykių šioje šalyje. Tas nuotykis kaip korespondentui teko pergyventi dar prieš "Naujienų" gimimą. Jis vaizduoja mūsų jaunų dienų pasiryžimą, nepaisant jokių kliūčių nė vargo.

Šis nepamirštamas įvykis buvo, rodos, 1912 m. gegužės mėnesio pradžioje. Aš dirbau anglių kasyklose Bridgeville, Pa. Buvo tik apie metai laiko kaip buvau iš Lietuvos atvykęs. Mažai temokėjau anglių kalbos. Jei prisieidavau nuvažiuoti į Pittsburghą, tai dažnai paklysdavau, Vienas nuvažiavęs į Pittsburghą negalėdavau susivokti, kur yra Soho dalis, kur South Side, o apie North Side tai visai nieko nežinojau. Nežinojau, kad tokia vieta kur yra Pittsburgho. Nuvažiavęs į Pittsburghą, bijodavau kiek toliau paeiti nuo Union stoties, kad nepaklysdčiau. O jei kada paklysdavau, tai, žinoma, pamatęs policistą stovintį klausdavau kaip mokėdamas, kur yra Union stotis.

Dabar prisiminus tuos laikus, tai net juokas ima, kad aš tik tiek nežinojau. Bet tai yra faktas, kad ne tik aš tiek nežinojau, bet ir daugelis kitų tų laikų grinorių.

Dirbau kasyklose naktimis nuo 4 val. po pietų iki 1 val. ryto. Tos kasyklos priklausė Pittsburgh Coal Co. Pareidavau iš darbo apie kokią antrą valandą nakties. Kiek pamiegojęs, apie 7 valandą, kada kiti vyrai eidavo dirbti dienomis, tekdavo išbusti ir dažnai atsitikdavo, kad kasyklos ne kiekvieną dieną dirbdavo. Dieniniai darbininkai nueidavo pas kasyklas ir jei kasyklos nedirbdavo, tai grįždavo atgal. Tą dieną, žinoma, ir naktiniai nedirbdavo. Tokiu atsitikimu keldavomės ir teiraudavomės kodėl nedirba.

Vieną gražų gegužės mėnesio rytmetį išgirdome gatvėje kaimynus italus šukaujant jų gimtą kalbą: "ne levora, ne levora". Tai jau žinojau, kad ateinančią naktį nereikės eiti dirbti. Atsikėliau ir išėjau pasiteirauti pas sugrįžusius iš kasyklų savo draugus, kodėl šiandien nedirba. Išgirdau gana šurpią naujieną apie Cincinnati kasyklų eksploziją. Cincinnati kasyklos buvo prie pat Courtney, Pa. Laikraščiuose buvau skaitęs, kad tenai yra daug lietuvių, ir jie visi dirba tose kasyklose. Kasyklos priklausė tai pačiai Pittsburgh Coal Co., kaip ir tos, kur aš dirbau. Mūsų kasyklos nedirbo, nes visi bosai ir patyrę angliakasiai buvo pašaukti prie gelbėjimo nelaimės ištiktų angliakasių.

Apie baisumą kasyklų eksplozijos jau buvau skaitęs laikraščiuose, bet jokio praktiško supratimo neturėjau apie dujų eksplozijas, kurios įvyksta po šiai dienai tebedirbu. Visa ta angliakasių nelaimė man vaizdavo visai kitaip, negu iš tiesų yra.

Likau pagautas didžiausio smalsumo. Butinai norėjau nu-

važiuoti į nelaimės vietą ir viską pamatyti savo akimis, kad paskui galėčiau apie tai parašyti į laikraščius. Buvau įsivaizdavęs, kad ta eksplozija ir kalną turėjo nuversti, ir nelaimė yra ištikusi ne tik tuos, kurie dirbo kasyklose, bet ir gyvenančius arti kasyklų. Taip pat labai norėjau patirti, kas tenai yra nuo nelaimės iš lietuvių nukentėjęs.

Vadinu vieną, vadinu antrą važiuoti kartu su manim pažįrėti tos eksplozijos. Niekas nevažiuoja. Klausiu vieno, klausiu antro, kiek kainuoja nuvažiavimas ir kiek ima laiko nuvažiuoti. Gaunu visokių atsakymų: vieni sako, kad tai kainuoja \$3, kiti sako, — keturi doleriai. Treti dar kitaip aiškina. Pasirodo, kad ir patys aiškintojai nedaug ką daugiau žino už mane, kur yra tos kasyklos ir kiek atsieina nuvažiavimas. O dėl mano smalsumo patenkinimo, tai, tur but, buvo didžiausia kliūtis ta, kad aš pas save kišenėje tik vieną dolerį teturėjau. C su vienu doleriu netoliausia nuvažiuosi.

Tačiau, tur but, mano laimei sutinku vieną savo draugą ir pradedu jo klausinėti, kur tos kasyklos yra, kur šįryt eksplozija ištiko. Jis man papasakojo, kad jisai žinąs tas kasyklas ir

Netolimos praeities Amerikos lietuvių istorijos juodas laikotarpis

Kovo 12 d. Pittsburgho lietuvių visuomenės veikėjų rate-
lis buvo surengęs Lietuvių Mok-
slo Draugystės svetainėje vaka-
rienę pagerbimui senų draugijų
veikėjų.

Tai, žinoma, buvo pirmas toks bandymas pas mus Pitts-
burghe, kad būtų pagerbti seni
draugijų veikėjai. Liko pasida-
linta mintimis tarpe senų drau-
gių ir visuomenės darbuotojų
iš netolimos praeities, kuri sie-
kia iki 50 metų atgal.

Gal but, kad tame senų drau-
gių veikėjų pagerbime buvo ir
trūkumų; gal nebuvo parengi-
mas tinkamai sutvarkytas; gal
buvo apleisti kai kurie seni ir
labai daug užsitarnavę veikėjai.
Bet tai buvo tik pirmas toks

nuvažiuoti į jas gatvėkariu at-
sieina tik apie 30 ar 40 centų.
To, žinoma, man ir pakako.
Aš jau leidasu kaip korespon-
dentas į nelaimės vietą.

S. Bakanas.

(Bus daugiau)

bandymas, tad negalima nė no-
rėti, kad viskas būtų tobula.

Tiek reikia pasakyti, kad ta-
me pagerbime buvo pagerbta
po keletą veikėjų iš visų mūsų
srovių. Kai kurių veikėjų iš
praeities veiklos prisiminimui
buvo tikrai jodmūs.

Iš tų veikėjų kalbų ir prisi-
minimų apie jų praeities dar-
buotę buvo neblogas vaizdas
ne tik iš Pittsburgho lietuvių
veiklos istorijos, bet ir apla-
mai iš Amerikos lietuvių gyve-
nimo.

Tų senųjų veikėjų pergyven-
ta tie laikai, kada buvo kovoja-
ma su prietarais, kada buvo ku-
riama draugijos, platinama ap-
švieta, — knygos, laikraščiai,
statomi vaidinimai. Tai buvo
tikrai gražus ir malonus pra-
eities vaizdas, pilnas geriausių
įkvėpimų iš konstruktivės dar-
buotės.

Bet jei kuris veikėjas palietė
vėlesnius laikus (bolševizmo-
komunizmo atsiradimo laiko-
tarpį), tai šionai matėsi tikrai
juodas Amerikos lietuvių veik-
los istorijos laikotarpis. Daugu-
mas iš mūsų esame to laikotar-
pio liudininkai, kada buvo skal-
domos draugijos, metami laik-
raščiai iš klubų knygynų, — ir
tai buvo daroma neva po prie-
danga darbininkų išganymo.
Buvo niekinama demokratija

kaipo buržuazinis atgyvenęs
prietas.

Šiandien yra geriau matoma
tos destruktivės darbuotės pa-
sekmės, negu kada pirmiau.
Daug tos destruktijos darbinin-
kų jau yra pamatę savo klai-
das; kiti sarmatijasi apie tai ir
prisiminti.

Dar yra ir tokių, kurie visai
nieko nėra pasimokinę iš pra-
eities ir akiai tebeseka savo va-
dus užsimerkę prieš visus akis
duriančius faktus.

Tai toks mano įspudis iš se-
nų veikėjų pagerbimo vakarie-
nės.

—Svečias

MIRĖ VINCAS BURDULIS

S. S. PITTSBURGH, Pa. —
Kovo 8 d. mirė Vincas Burdu-
lis, 38 metų amžiaus. Jis buvo
Lietuvių Piličių klubo gaspa-
dorių, nuoširdus SLA 104 kuopos
darbuotojas. Taip pat ve-
lionis Vincas Burdulis per po-
ra paskutinių SLA seimų, t. y.
Clevelando ir Scrantono, atsto-
vavo 104 kuopai ir buvo pla-
čiai žinomas tarpe Pittsburgho
lietuvių.

Velionis Burdulis buvo gimęs
Pittsburghe; mažas budamas
buvo parvežtas į Lietuvą prieš

pasaulinį karą. Vadinasi, augo
Lietuvoje. Augdamas Lietuvoje
jis patyrė visus pasaulinio karo
baisumus. Lietuvai likus nepri-
klausomai, Vincas Burdulis,
nors dar visai jaunas budamas,
laisvanoriu įstojo į Lietuvos ka-
riuomenę, kovojo už Lietuvos
nepriklausomybę, dalyvavo mu-
šiuose su lenkais prie Giedrai-
čių ir buvo sužeistas.

Velionis Burdulis tik apie sa-
vaitę laiko prieš savo mirtį bu-
vo sveikas ir linksmas. Daly-
vaudamas vienose laidotuose
kaipo grabnešis buvo pagavęs
šaltį ir iš šalčio išsivystė plau-
čių uždegimas. Iš to ir mirė,
palikdamas didžiausiam nuli-
dime jauną žmoną su pora vai-
kučių, — vienas 7 metų, an-
tras 8 metų amžiaus. Paliko ir
motina. Tėvas tik apie metai
laiko kaip mirė. Visa Burdulių
šeima gyvena South Sidės da-
lyje.

Vincas Burdulis iškilmingai
buvo palaidotas su bažnytinė-
mis apeigomis kovo 11 d. šv.
Kazimiero kapinėse. Paskutinį
patarnavimą suteikė šv. Kazi-
miero klebonas kun. Kazėnas.
Laidotuvsė dalyvavo apie 150
automobilių. Prie Burdulio gra-
bo Venslovo graborystės įstai-
goje, kur jisai buvo pašarvotas,
buvo sudėta daugybė gėlių.

Žai bus jam lengva šios ša-
lies žemė. —S. Bakanas

Iš SLA Pažangos Vajaus organizatorių suvažiavimo

PITTSBURGH, Pa. — Kovo
12 d. pastangomis Pittsburgho
distriktų generalių organizato-
rių — S. Bakano ir Charles K.
Pikelio — buvo sušauktas L.
M.D. svetainėje kuopų organi-
zatorių suvažiavimas, kuriame
dalyvavo šių kuopų SLA pa-
žangos vajaus organizatoriai:
40 kp. Pittsburgh, Pa., J. Vik-
toravičius, J. Virbickas, K. Šin-
kunas, K. Leliūsis ir V. J. Ko-
ličienė.

86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa.,
J. P. Milleris, M. Šimkienė, V.
Sadauskas, S. Karsokienė ir S.
L.A. vice-prezidentas J. K. Ma-
žukna.

104 kp., S. S. Pittsburgh, Pa.,
A. Žemaitis, J. Čiukauskas ir
Albina Brazauskienė.

165 kp., E. Vedergrift, Pa.,
Antanas Juškaitis, 247 kp., Ali-
gouppa, Pa., Juzė Kavaliauskie-
nė. 169 kp., Ambridge, Pa., O-
na Triška ir Ona Evolgiutė.

353 kp., Pittsburgh, Pa., D.
Sanda ir Olga Sandaitė.

Suvažiavimą atidarė ir vedė
S. Bakanas. Suvažiavimui sutin-
kant jis pasiskyrė užrašyti
nutarimus p-lę Oną Evolgiutę,
169 kp. organizatorę.

Pirmiausia padarė platų prane-
šimą generalinis organizato-
rius Charles Pikelis. Kiti visi
organizatoriai irgi padarė prane-
šimus iš savo darbuotės pa-
pasakodami savo pasisėkimus
ir nepasisėkimus ir tas visas
aplinkybes, su kuriomis prisi-
na susidurti prirašinėjant nau-
jus narius prie SLA. Taip pat
SLA vice-prezidentas J. K. Ma-
žukna irgi padarė platų prane-
šimą SLA reikalais ir naujų na-
rių prirašinėjimo reikalu.

Aplamai paėmus kuopų orga-
nizatoriai daug ko iš šio suva-
žiavimo pasimokino, pasidalin-
dami mintimis vieni su antrais
organizacijos gerovės reikalais.

S. Bakanas

(Tąsa ant 6-to pusl.)

"LAIMA"
KOVO 26 D.
SOKOLŲ SALEJ

Tobula Kombinacija reikalaujama...

Daugiau ir daugiau rūkytojų kasdien reikalauja Chesterfields dėl jų gaivinančio lengvumo, geresnio skonio ir malonios aromos.

Tobula kombinacija Chesterfields lengvų nunokusių amerikoniškų ir turkiškų tabakų... nenukopijuojamas sumaišymas... padaro Chesterfield cigaretu kuris suteikia milijonams vyrų ir moterų daugiau rūkymo malonumo.

Kuomet juos pabandote jūs žinosite dėlko Chesterfields suteikia daugiau rūkymo malonumo, dėlko

JIE PATENKINA

Chesterfield

... sumaišymas kurį negalima nukopijuoti
... LINKSMA KOMBINACIJA pasaulio geriausių cigareto tabakų

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CA 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienį. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje-paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Nauja pasaulio krizė

Čekoslovakijos pagrobimas, gal but, reikš persilaužimą viso pasaulio tarptautinėje politikoje. Anglija ir Francūzija, kurios perėta rudenį leido Hitleriui atplėsti nuo Čekoslovakijos sudetų kraštą, dabar jau protestuoja. Jos paršaukė savo ambasadorius iš Berlyno, kaip kad pirmiau buvo pasielgusi Amerika.

Chamberlainas ir Daladier sako, kad Hitleris sulaužė Miuncheno sutartį ir kad jo žodžiu, todėl, daugiau nebegalima pasitikėti.

Tai reiškia, kad diktatorių ramino politikos jau nebegali pateisinti nė patys jos autoriai. Chamberlainas grąšina, kad Britanija kovos prieš nacių pasikėsinimą užvaldyti pasaulį. Panašiai kalba ir Daladier. Jisai pareikalavo sau diktatoriškos galios, kad Francūzija galėtų pasiruošti karui.

Miuncheno "taikos" periodas pasibaigė. Bet kas seks po jo?

Butų bergždžias darbas šioje valandoje bandyti atspėti, kas įvyks rytoj arba poryt. Veikimo iniciatyva kol kas yra dar nacių diktatūros rankose, o ką ta diktatura rengiasi daryti, niekas nežino. Galimas daiktas, kad ji maršuos tolyn ir skubinsis pagrobti kiek galint daugiau, kol Britanija ir Francūzija dar nesusėdės užkirsti jai kelią. Pranešama, kad vokiečiai jau pasiuntę kokią tai ultimatumą Rumanijai.

Bet ką darys didžiųjų demokratijų valdžios?

Tos valdžios yra atžagareiviškos. Prieš Hitlerį jos stoja ne dėl to, kad jisai naikina demokratiją arba mažų tautų nepriklausomybę, bet dėl to, kad jisai siekia "pasaulio dominavimą", t. y. dėl to, kad jisai pasidarė pavojingas anglų ir francūzų imperijoms.

Kol šitos valdžios stovi Europos demokratijų priešakyje, mažųjų tautų padėtis Europoje nėra užtikrinta. Ir nėra užtikrinta darbo žmonių laisvė tose pačiose demokratinėse šalyse.

Daladier, gavęs diktatorišką galią, panaudos ją pirmiausia ne prieš Hitlerį, bet prieš Francūzijos darbininkų socialinius laimėjimus, kurie buvo įgyti premjero Blumo laikais. O Chamberlainas, gal but, bandys įvesti prievolę kareivavimui, kad valdžia galėtų sutriuškinti Anglijos darbininkų unijas.

Todėl Anglijos ir Francūzijos darbininkai turės dėti visas pastangas, kad tos atžagareiviškos valdžios, besiruošdamos kovai su Hitleriu, nesuvaržytų jų teisių. Šita krizė tarptautinėje politikoje stato naujus uždavinius darbo žmonėms kiekvienos šalies viduje.

== APŽVALGA ==

CRIPPS'O VAJUS NETURI PASISEKIMO

Kaip mūsų skaitytojai jau žino, vienas buvęs Anglijos Darbo Partijos narys, Sir Stafford Cripps, ėmė vesti plačią propagandą Britanijos spaudoje ir susirinkimuose už savo rusiškus "liaudies frontą", siūlydamas Darbo Partijai sudaryti bloką su liberalais, komunistais ir "pažangiais" konservatoriais prieš Chamberlainą. Darbo Partijos vykdomoji taryba jį atkartinai įspėjo, kad jisai liautųsi kovojęs prieš partijos nusišalimą, ir kai jisai tų įspėjimų nepaklausė, tai vykdomoji taryba jį, 18 balsų prieš 1, pašalino iš partijos.

Po to Sir Stafford Cripps ėmė vesti savo propagandą dar smarkiau, stengdamasis pakreipti savo pusėn Darbo Partijos skyrius. Kadangi jisai yra labai turtlingas žmogus (turi apie \$100,000 pajamų per metus), tai jisai galėjo paskleisti daug literatūros apie "liaudies frontą" ir suorganizuoti būrus

pasekėjų, kurie jam rengia prakalbas ir skleidžia jo raštus. Tiesioginis Cripps'o tikslas buvo suagituoti kiek galint daugiau Darbo Partijos skyrių, kad jų delegatai ateinančioje partijos konvencijoje (kuri netrukus įvyks) jo sumanymą užigytų.

Bet jo pastangos iki šiol davė labai nedaugiau vaisių. Iš 613 Darbo Partijos parlamentinių skyrių, už Cripps'o "liaudies frontą" pasisakė tik 42.

Iš 2,250 partijos kuopų, 108 protestavo prieš Cripps'o pašalinimą iš partijos ir 35 išreiškė pritarimą jo "liaudies fronto" sumanymui.

Iš 20,000 unijų lokalių visuomenės krašte tik 98 priėmė rezoliucijas, paremiančias Cripps'o vajų.

Iš 1,615 moterų kuopų Darbo Partijoje išreiškė pritarimą Cripps'ui tik 20.

Tokių būdų tik labai mažas organizuotųjų Anglijos darbininkų nuostimis parėmė Cripps'o idėją, nežinurint to, kad ją karštai rėmė komunistai ir li-

beralių spauda. Nėra abejonės, kad Darbo Partijos suvažiavimas jo "liaudies frontą" griežtai atmes.

FRANCŪZIJOS SOCIALISTAI PRIEŠ "BENDRĄ FRONTĄ"

Francūzijos socialistų partijos suvažiavimas, kaip praneša "The New Leader", griežtai atsisakė priimti pasiūlymą bendro su komunistų partija veikimo.

"Suvažiavime nutarė", rašo tas laikraštis, "kad socialistų partija palieka sau pilną veikimo laisvę, nepaisant ką nutars veikti viduts arba užsienio klausimais komunistų partija, išimant atsitikimą pavojaus, grėsiančio respublikos gyvybei."

Vadinasi, bendras veikimas su komunistais yra galimas tik tada, kai kraštutinio pavojaus atsitikimė. Bet tokiame atsitikime Francūzijos socialistai neatsisakys veikti kartu su bet kuria partija, stojančia už respublikos gynimą. O visuose kituose atsitikimuose socialistų partija yra pasiryžusi veikti nepriklausomai.

Tokių būdų "bendras frontas", kuris Francūzijoje gyvavo apie ketvirtą metų, yra likviduotas.

KODĖL FAŠIZMAS NEGALI LAIMĖTI

Tik-ką pradėtame leisti Lietuvos socialdemokratų laikraštys "Mintis" svarstoma klausimas, "ar fašizmas gali kapitalistinį pasaulį išgelbėti". Laikraštis mano, kad ne, ir įrodinėja tai šitaip:

"Erdvės stoka fašizmui reikiama žaliavų stoka savai pramonė, rinkų stoka pramonės dirbiniams parduoti, duonos stoka, kai parduoti nėra kur. Dabartiniam kapitalistiniam pasauliui, ta viską išgyti fašizmas gali tik patrankomis ir tai jis labai gerai žino. Ir dėl to stipriųjų kraštų fašizmas savo šalį paverčia kareivine, žmones nuo 6 metų amžiaus ruošia kareiviams."

Fašizmas viską militarizuoja. Bet, tęsia laikraštis,—

"Kari nikuomet nieko nekūrė ir netaisė; jie tik žudė ir griovė, visų pirma griovė galimumus žmonėms taikiai susiprasti ir taikiai gyventi. Amžinas kareivis nėra žmogaus idealas, ir karų ruošėjai bei kurstytojai negali būti žmonijos vadovais. Jei fašizmas kuriam laikui priverčia savęs klausyti, tai tas dar nesukuria vieningos tautos; totalitariniai metodais valdomai tautai pirmutinė didesnio jos sukrėtimo diena turės virsti didelių jos pasikeitimų pradžia."

Su tuo reikia sutikti, ir galima dar pridurti tai, kad tautos militarizavimas, kurį vykina fašizmas, uždėda jai tokią sunkią naštą, kad ta tauta anksčiau ar vėliau turi susilpnėti ekonomiškai ir suklupti. Štai dėl ko ir tas "sukrėtimasis", apie kurį kalba "Mintis", fašizmo prislėgtai tautai yra neišvengiamas.

Bet "mintis" svarsto tik tai stambiojo kapitalo fašizmą. Tuo tarpu fašizmas anaipol nėra specifinis kapitalizmo padaras. Kapitalizmas jį tikrai panaudoja, kaip vieną iš tų įrankių, kurie gali patarnauti jo tikslams. Anglijoje kapitalizmas panaudoja savo tikslams monarchią ir aristokratiją; Ispanijoje kapitalizmo tikslams tarnavo katalikų bažnyčia.

Fašizmas atsirado pirmiausia tose šalyse, kur kapitalizmas buvo dar silpnas: Italijoje ir Balkanų šalyse. O seniausioje kapitalizmo šalyje, Anglijoje

Pasirodė naujas laikraštis

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Jau išėjo iš spaudos visuomenės, politikos ir literatūros laikraštis "Mintis" Nr. 1. Nors ir cenzūros smagiai išmargintas jo turinys, bet vis dėlto teoriniai klausimai gana plačiai pasisakė.

Ižangos straipsnyje "MES IR VĖL" labai vykusiai ir sumaniai nagrinėjami paskutinių metų demokratijos fronto raida ir jo pralaimėjimai ir ateities numatomi keliai. Čia aiškiai pasisakyta, kad nuosaikią marksistinę demokratiją jau ne vieną kartą gyvenime yra turėjusi pralaimėjimų, bet ji visuomenės išliko nepārblokšta. Net ir šių metų skaudūs šios demokratijos pralaimėjimai nesą visuomenės, nes gyvenimas einąs bangodamas, vienu metu esą pralaimėjimai, o kitur tasai demokratijos frontas stipriai laiko savo pozicijas.

Marksistinė demokratija nėra paraipinis sąjūdis, bet jis esąs gaivinas judėjimas, kuris apima visos žmonijos plačius reikalus, jo uždaviniai platus ir visuotiniai, jie tiek platūs, kaip platus visas pasaulis. Tai visai suprantama, kad kaip kur gali būti sugniužimai ir laikini pralaimėjimai. Tokiais laikiniais pralaimėjimais pasižymi ir Lietuvos darbo žmonių judėjimas, bet tie laikini pralaimėjimai buvo lydimi ir dideliais laimėjimais. Štai kad ir Lietuvos valstybės atstatymas nėra kas kita, kaip tik Lietuvos darbo žmonių vienas iš didesnių laimėjimų.

Fašizmo judėjimas tai nėra kas kita, kaip tik kapitalistinio pasaulio viena iš priemonių gelbėtis, ir fašizmas esąs ne kas kita, kaip tik kapitalistų talkininkas.

Esą darbo žmonės nėra savo ginklų sudėję, toji kova eina visais frontais, bet darbo žmonės kerštą įsivaduoja. Tokiais nuotaikais, kad kerštauti prieš darbo žmonių fronte negali būti, nes maksimali ideologija yra pagrįsta žmogaus gerbiu ir kartu supratimu, kad žmogų formuoja jo gyvenimo sąlygos, bet jį performuoja pačiam gyvenimui pasikeitus.

Žodžiu, "Mintis" nėra linkusi nukrypti šunkeliais, bet pasiryžusi eiti nuosaikias ir saikaus marksizmo keliais.

A. Girbinis labai plačiai atpasakoja Stepono Kairio gyvenimą. Šia proga tenkė pažymėti, kad apie Stepono Kairio visuomeninio gyvenimo veiklą, jo publicistinį darbą ir feljetonų rašymą nagrinėja tik senesnės kartos atstovai, o jaudnesnioji karta kažkaip visa tai nepastebimai praėjo. Jos, kad ir įvairūs kritikai, visuomenininkai, publicistai ir istorikai tik įkandžiai seka tuos, apie kuriuos dabar yra kam rašyti iš pozicinės spaudos bendradarbių tarpo. Rodos, Stepono Kairio gyvenimo veikla galėjo patraukti ir jaunesniosios kartos publicistų ir kritikų dėmesį, nes iš jo gyvenimo yra kas ne tik pasakyti, bet ir pasimokyti.

O vienok jaunieji rašytojai, kad ir radikalai, kai kurie iš jų nusiteikę pamėgdžioti tų šių dienų muilo burbulus, tariamuosius vadus, kurie nieko teigiamo gyvenime nėra sukūrę.

Tai vis tokie faktai, kurie

(arba Holandijoje), dar ir šiandien jo nėra. Amerikos Jungtinėse Valstijose, kur kapitalizmas yra galingiausias, fašizmas pasisekimo neturi.

Fašizmo idėjos yra pasėtos iš prieškapitalistinės gaidynės, todėl ir pačiam kapitalizmui buvo dar silpnas: Italijoje ir Balkanų šalyse. O seniausioje kapitalizmo šalyje, Anglijoje

jaunesniems rašytojams daug kredito nesuteikia. Straipsnyje "Vokietija ekspansijos keliais" labai nuodugniai ir veik išsamiai atpasakojama vokiškojo nacionalsocializmo atsiradimo priežastys ir jo užmačiai. Tai visais požiūriais labai įdomus straipsnis, kuris daugeliui gali atverti akis ir nurodyti tuos kelius, kuriais pasišovusi hitleriška Vokietija eiti. Tai straipsnis tikrai vertas didelio dėmesio. Tas, kuris jį rašė, matyti, gerai pažįsta fašizmo prigimtį ir bendrai gerai nusimano Europos politinio gyvenimo situaciją. O šitą straipsnį rašo vienas Lietuvos emigrantų, kuris jau daugelį metų gyvena užsieniuose.

Straipsnio išvada tokia, kad buvęs kaizeriškas prieškarinis imperializmas dabar yra persimetęs į Prancūziją ir Angliją ir Vokietija dabar norinti ir dedanti visas pastangas šį imperializmą sau paglemžti ir valstybes nuglemžti. Tai ir atrodė, kad karas esąs neišvengiamas, tik dabar yra sprendžiamasis momentas, kur tasai karas pradėti, ar vakaruose ar rytuose.

Straipsnis "Kaimo kultūros keliai" nupasakoja sunkią Lietuvos kaimo naštą ir nurodo tuos kelius, kuriais einant žemės ukis galėtų eiti didesniu klestėjimu.

Straipsnyje "Ispanija" atpasakoja, kodėl Ispanijos vyriausybinkai turėjo pralaimėti. Čia daug į visus tuos painius klausimus įnešama šviesos.

O. Kairienė plačiai atpasakoja mirusio E. Vanderveldės gyvenimą.

Feljetone "Pro suaižėjusio veidrodžio stiklus" smagiai paršepiamai mėginta atvaizduoti Lietuvos pergyvenimus, tik, deja, tasai feljetonas labai jau cenzūros sudarkytas ir iš jo mažai kas teliko.

Straipsnio autorius T. J. jau iš seno rašo feljetonus, tik dabar nebuvo marksistinės spaudos jo feljetonai niekur nepasirodė, tik, rodos, jų dienraštys jų buta. J. S. Kareiva "Duona kasdieninė" pažymi keltą gyvenimo šurpų vaizdėlių. Toliau seka literatūros recenzijos ir platus užsienio gyvenimo kronikinis reportažas, berods stipriai cenzūros apipiašiotas.

Be to, visas numeris papuoštas dar keliomis tyčia vykusiomis eilėmis.

Visai nuosirdžiai sveikintinas "Minties" pasirodymas, kuris lyg meteoras nušvito Lietuvos padangėje. Laikraštį redaguoja O. Leonaitis-Kairienė. "Minties" adresas: Duonelio gatvė 39 b. 5, Kaunas. Lietuvoje metams pėnuimėra tai tiek penki litai, o užsieniuose du kart tiek. Tenka laukti, kad Lietuvoje radikaliosios visuomenės tarpe laikraštis tikrai turės gerą pasisekimą. Betkas.

LENKAI SUSIRUPINĖ VILNIOŠ KULTURINIMU

Lenkų spauda praneša, kad Lenkijos seimo biudžeto komisijoje, svarstant bendrą valstybės biudžetą, atstovas Baranskis pasiūlys, kad, skirstant kreditus mokslui, menui, bibliotekoms, archyvams ir t.t., būtų ypatingai atsižvelgta į Vilniaus miesto ir krašto kultūrinius reikalus. Vilnius esąs šiaurės rytų Lenkijos kultūrinis centras ir, atsižvelgiant į numatomą kultūrinį vertybių keitimąsi tarp Lenkijos ir Lietuvos, jis turėtų suvaidinti svarbų vaidmenį. Seimo komisija šį atstovo Baranskio pasiūlymą priėmusi.

KORESPONDENCIJOS

Akron, Ohio

Pastaba korespondentui P. Š.—is

"Naujienu" Nr. 36 buvo išspausdinta korespondencija iš Akrono. Po korespondencijos pasirašė P. Š.—is, kuris palietė SLA 198 kuopos korespondentų ir rengimų komisijos narę G. bei bendrai kuopos veikimą. P. Š.—is itin nepatenkintas, kad "Tėvynėje" (Nr. 48) rengimo komisija labai išgirta. Esą, tai komisijai atiduota daugiau kredito, negu ji užsitarnauja.

Pažiūrėkime, kiek pagrįsti yra P. Š.—io priekaištai. Jeigu kuopos susirinkimai rengimo komisijos raportus priima su pagyrimu, tai nejaugi tokiu atveju korespondentas neturi teisės apie tai į laikraštį parašyti? Mums, rodosi, kad kaip tik korespondento yra pareiga tiksliai aprašyti kuopos susirinkimus. Ir jeigu visas susirinkimas yra patenkintas komisijos pasidarymu, tai, tenka manyti, kad tos komisijos nariai tinkamai savo darbą atlieka.

P. Š.—is tvirtina, jog G. pati įsisilūsi į komisiją ir budama komisijoje tik trukdžiusi kitiems tos komisijos nariams veikti.

Jeigu taip, tai kodėl korespondentas Š.—is nenurodo tas kliūtis, kurias buk G. darė. Mūsų kuopos nariams tie dalykai nėra žinomi. Juo labiau, kad iš komisijos narių niekas nenusiškundė, jog jiems G. kliudė veikti. Iš viso apie kokius nors kludimus niekas nė neprisišmė kuopos susirinkimuose.

Mums yra žinoma, kad G. buvo išrinkta į komisiją balandžio mėnesio susirinkime, kuris buvo laikytas 10 d. Ji buvo išrinkta lyginai tokiu pat būdu, kaip ir kiti komisijos nariai. Vadinasi, buvo prisilaikyta visų taisyklių ir formalumų. Mes taip pat žinome, kad G. kooperavo su kitais komisijos nariais ir kad komisijos rengiamos pramogos visais atžvilgiais buvo sėkmingos. O kad taip iš tiesų buvo, tai galima spręsti iš raportų, kuriuos kuopos susirinkimai priėmė su pagyrimu.

Tie faktai aiškiai pasako, jog P. Š.—is nori su G. kažkokias asmeninio pobūdžio sąskaitas suvesti, visiškai nesiskaitydamos su faktais ir organizacijos gerove. Gal tai jis daro iš pavydo ar kuriais kitais sumetimais, — mes to nežinome. Šia proga norime tik pastebėti, kad tokie kerštingi ir su tiesa prasilenkiantys raštai atneša mūsų kuopai tik žalą. Jie ardo vieningumą ir sukelia visai nereikalingus ginčus. Ateityje tatau turėtų būti venkiama: tai išeis į sveikatai tiek kuopai, tiek pačiam korespondentui.

SLA 198 kuopos įgaliota šiuo reikalu spaudos komisija:
V. T. Neverauskas
F. Jankauskas
P. Yurgelis

Norwood, Mass.

Kelios žinutės iš mūsų kolonijos

Kovo 9 d. liko palaidotas Povilas Kirailis, 56 metų amžiaus. Jis buvo kilęs iš Biržų apskritys, Antosavo parapijos, žiškėlių kaimo. Paliko vienuolė dukterį Antelę, apie 26 metų amžiaus, pusbrolių A. Murelį bei pusseserę Pauliną Vetiene Norwoode; pusseserę El. Petraitienę (Manchester, Conn.), o Lietuvoje tikrą seserį Magdeloną Stonienę.

Velionis buvo "Keleivio" ir "Naujienu" skaitytojas. Palaidotas liko laisvai, be bažnytinio apėigų. Jo liga tikrai ne-

buvo nustatyta, tačiau manoma, jog jis turėjo vėžį.

Patarnavo graborius E. W. Worobovas. Po laidotuvių Lietuvių sveltinėje buvo surengtas šaunus palydovų priėmimas.

Tai nepirimas ir nepaskutinis išieivijos draugas, palaidotas į amžinastį. Išėkis, Povilai, šios šalies žemėlėje.

Vasario mėnuo visai pavasariu atsidavė. Vietomis jau ir pašalo nebebuvo. Bet kai užstojo kovo mėnuo, tai prasidėjo tikra žiema: užklupo šalčiai ir sniegas pradėjo drebti, kaip žmonės sako, "bobų kėsniais". Dėlei pablogėjusio oro ir laidotuvis buvo nuotykingos. Mat, kapinės yra pakalnėje, tad pasukui, kai reikėjo grįžti ir į kalną įsikopti, tai retas kuris automobilis pajėgė tatau padaryti. Todėl mūsų garažininkas Naujokaitis turėjo daug darbo, kol su savo "geležiniu vilku" užvilko į kalną automobilius.

Kovo 10 d. pas mus kalbėjo Alice Jonikienė iš Chicago. Prakalbas rengė komunistų srovė. Ta Alice, gal but, ir geras norus turi, bet to nepakanka. Taip, nepakanka drąsos, kada visai mažai žinojimo tėra. O žinojimo tai Alice tikrai labai trūksta: ji ir paprasčiausius bei publikai gerai žinomus dalykus nesugeba perduoti. Gal pas save "namie" ji ir nebologai nukalbta, bet mes rytiečiai su tokiomis kalbėtojomis neapsiprę. Faktiškai — tai "žirklių kalbėtoja", nes ji tiesiog savo kalbą iš iskarpy skaitė.

Nepatiko ji net savo srovės žmonėms. Ir vis dėlto "Laisvės" reporteris išgėrė ją kaip "išminties stolyčią".

Publikos prakalbose buvo visai mažai. —Zinanešis

Iš Lietuvos

LIETUVOJE STEIGIAMA AUKŠTOJI AMATŲ MOKYKLA

Lietuvoje vis dar trūksta amatininkų. Pastaraisiais laikais įsteigus eilę amatų mokyklų, jau paruošta gana daug amatininkų smulkesniems amalamams bei darbamams. Bet jaučiamas dar didesnis amatininkų specialistų daugeliumi pramonės įmonių, kuriose iki šiol nepasiekiama be užsieniečių specialistų.

Todėl nuo ateinančių mokslo metų pradžius ruošiamasi įsteigti aukštąją amatų mokyklą. Joje busia daugiausia dėmesio kopijama ir tekstilės (audinių), popieriaus ir stiklo dirbinių specialistų paruošimą, nes šiose pramonės šakose labai stinga savų specialistų. Vėliau mokykla bus plečiama, steigiant naujus skyrius.

PAMINKLINIAI TILTAI LIETUVOJE

Kudirkos Naumiestyje per Šešupę ir Žaliojoje per upę šventąją pastatyti nauji, gražūs, geležies betono tiltai. Tiltas per Šešupę pavadintas Dr. V. Kudirkos vardu, o tiltas per šventąją Tumo-Vaižganto vardu. Šiuose paminkliniuose tiltuose bus bareljefai, skiriami šių didžiųjų lietuvių atminimui. Kaip žinia, Kudirkos Naumiestyje kapinėse, prie Lietuvos — Vokietijos rubėžiaus, yra ir tautos himno "Lietuva, Tėvyne mūsų" — autorius Dr. Vincas Kudirkos kapas. Kan. Tumas-Vaižgantas palaidotas Kaune, Vytauto Didžiojo bažnyčios sienoje.

Latvijos įgallotas ministras Lietuvai Seja eilei Lietuvos visuomenės veikėjų ir aukštesniųjų valdininkų įteikė Latvijos trijų žvaigždžių ordinus.

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, MARCH 20, 1939

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

Roosevelt as an Educator

By DR. E. G. PETERS

(Con't. from last week)

After praising Mrs. Franklin Roosevelt's vigorous defense of the right of a President's wife and children to earn money and to lead their own life, regardless of the President's position, Oswald Garrison Villard, writing in the Nation, goes on:

"The press of the country was doing its best to make the President's wife a kind of quasi-royalty, and it was high time for a woman to come along and by her mode of life remind us that the President's wife is no different from the rest of American women. Mrs. Roosevelt rendered us a great service when she declined to accept a police and secret-service escort... it did me good to see her come in (an airplane) and take her place like any ordinary passenger without any escort whatever. I believe in the Cincinnati idea for the President as well as for his wife. We ought never to forget in these days of dictators that the President is simply one of us who has left his plow for four or eight years and is going back to it."

"One of the things that I regret about becoming President," Roosevelt observed just after inauguration, "is that now my friends will no longer call me Frank." Contrast the simple, democratic attitude of Roosevelt with the ducal attempt to build the House of Mussolini, or with the Nazi deification of Hitler, in which Adolf Heils himself, struts around in uniforms protected by a small army, while both he and his followers labor to hide his common origin and his early life as a house-painter. Again, what a contrast, as Emil Ludwig points out, between our president at work in his office at the White House without visible attendants, without guards about, accessible to almost anybody, and Europe's presidents and dictators, watched by many soldiers, waited upon by uniformed servants. Through his daily life as man, as family head, and as America's highest official FDR is an effective teacher of democracy.

Nor must we forget in the great democrat the paralytic who fought and won one of man's greatest battles—that against his own physical helplessness. When stricken down by infantile paralysis shortly after the 1920 campaign and told by the doctors that he probably would never again rise from his bed, Roosevelt refused to accept that hopeless verdict. "It's ridiculous to tell me that a grown man can't conquer a child's disease," he cried. "I'll beath this thing!" By faith and courage and patience he sufficiently conquered his affliction to be able to attain and then to fill successfully two of the highest elective offices of the land. He thus exemplified the wise words of Epicurus that "lameness is a handicap of the leg, but not of the will," and the saying of the great Goethe, "Sickness does not concern a man; he must ignore it; only health deserves to be noted."

On that bed of pain, FDR not only developed the patience and will power to defeat "the old dragon," but he also got rid of an irritable restlessness and acquired a quiet, firm sureness and power. Then, too, he learned how to conserve and renew his health and energy under the back-breaking pressure and responsibility which greatly aged Harding, Coolidge, and Hoover, and which largely killed Wilson. Those achievements of FDR will prove a beacon of light and hope to the weary and the afflicted when Roosevelt's political works are largely gone. For the spirit of the brave speaks across the chasm of centuries.

A great political leader educates or mis-educates by the laws he gets passed, and likewise by his speeches and writings. Not infrequently his words are more influential than his deeds. Washington's "Farewell Address" with its warnings against "entangling alliances," has been a hand reached out from the 18th century. Similarly, the Declaration of Independence, the Bill of Rights

in the constitution, both largely from the pen of Jefferson, and his defense of revolution; Lincoln's concise definition of political democracy as "government of the people, by the people, and for the people," and his putting labor above capital—those written words may have done as much to build modern democratic civilization as the deeds of those two great Americans.

It may be the same with Roosevelt's speeches and writings. FDR is today not only the world's greatest master of the spoken word, he is likewise one of the most productive among the world's political leaders in addresses, fireside chats, and state papers. Since entering the White House he has probably made more speeches than any other president. During 1938, for instance, he delivered 39 major addresses, and a good many minor ones, according to Drew Pearson and Robert S. Allen.

Then, too, Roosevelt has done what no other president had the courage and vision to do—during his second term, he edited and published his "Public Papers and Speeches." His purpose in giving them to the world in convenient form, and also in seldom missing a chance to re-state and explain his position and actions, is to educate the voters to his policies while he is trying to get them enacted into law. Like Lincoln, FDR realizes that to make his program succeed, he must do all he can to educate people to the needs of the times.

Roosevelt teaches that the depression resulted largely from the piling up of wealth in the hands of the few, from the growing monopolistic control of the bigger industries, and from a wild orgy of speculation which was possible because banking and credit had been gathered mostly into the hands of selfish, short-sighted men whose god was money. Believing that capitalism is essentially sound, FDR naturally wants to retain it. But he recognizes that to do so, it must be made to work with reasonable effectiveness through being freed from its worst evils and made more flexible and democratic. Hence, to him the capitalistic machine as it was for many years before March, 1933, needed a thorough-going reconstruction to make it work satisfactorily.

His liberal, middle-of-the-road attitude appears clearly in his own poetic language from a speech near the end of the 1932 campaign:

(To be continued)

TREASURE UNDERGROUND — IN ILL.

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce.

By DON L. CARROLL, State Geological Survey, Urbana, Ill.

NO SMOKING

Civic pride, the desire to attract residents, and considerations of public health are rapidly bringing about the adoption of ordinances and regulations to eliminate smoke from the atmosphere of our cities. As a result, the market for "soft" coal is seriously threatened, even though the fault lies not so much with the coal as with obsolete coalburning equipment and inefficient firing methods. Since the coal user cannot be forced to install up-to-date and foolproof equipment, the coal industry is being forced to modernize coal itself, so that it can be burned without noticeable smoke. The great Illinois coal industry is proving its greatness in this situation by sponsoring researches that are already demonstrating that Illinois coal can be processed so that it will satisfy the most rigid regulations and compete with other smokeless fuels. The customer is always right, so our greatest mineral industry is revolutionizing itself for the benefit of the public, and thereby it is safeguarding its own future as well.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

On March 26 Pirmyn will present "La Mascotte" ("Laima"), a comic opera in three acts, written by Edmond Audran, a noted French composer. The operetta was first presented in America by the Grayson-Norcross company at the Gaiety Theatre, on April 12, 1881. Since then it has been enjoyed by hundreds of pleased audiences.

It will not be the first time Pirmyn has sung "Laima". People have enjoyed it so much before, that a great many requestes have been received to present it again. In response to these requests, Pirmyn will sing it on March 26, at Sokol Hall.

Bettina, the mascot—Onuks Skever
The cast will be as follows:
Pippo, a shepherd—John Rukštala
Fiametta, daughter of Lorenzo XVIII — Stella Rimkus
Lorenzo XVIII, prince of Piombino — Paul Stogis
Frederic, prince of Pisa—V. Tarutis
Rocco, a farmer — S. Jakubauskas
Parafanti, sergeant — B. Norman
Agatheo, innkeeper — V. Asella
Paola — Lil Stupar
Antonio — Eleanor Lileikis
Francesca — "Stuffy" Barcus

Physician, pages to the king, lords and ladies of the court, peasants, servants, etc.

The Plot

The action of Edmond Audran's opera takes place in Piombino, Italy, during the 17th century. Rocco, a farmer has experienced an extended period of ill luck. As a last resort he writes his wealthy brother in a nearby province asking for aid. He sends Pippo his shepherd, who in due time returns with the news that Rocco will receive a mascot, Bettina, maid of all work. Rocco is bewildered. He asks "What is a mascot?" Pippo sings the lilting "Legend of the Mascots" and attempts to cheer the old man with a description of his present. He also admits he is madly in love with her.

Bettina arrives carrying a basket of fresh eggs and a letter. Rocco grabs the letter and in anger stomps off the stage. Pippo declares his love for Bettina and is pleasantly surprised by her reciprocation. Rocco returns to witness them embrace. In wild anger he orders Bettina to go. Tearfully Bettina asks if there is any answer to the letter she has delivered. Savagely he opens the letter and reads his brother's testimonial about Bettina. He credits all of his success to her magic. He assures Rocco that with her in his possession no ill luck will plague his household. He closes wishing Rocco the best of success. With the letter comes a warning that the Mascot's power will be in effect as long as she is not married.

Rocco's anger is turned to joy and he embraces Bettina. Meanwhile a hunting party of King Lorenzo appears on the scene. The hunters, among whom is Fiametta, the king's daughter, stop at Rocco's farm to rest and eat. Lorenzo chances to learn about the farmer's Mascot and with the customary royal liberty confiscates her. Rocco is given the choice of either a prison or a position as Lord Chamberlain. Rocco having no choice accepts the latter. The scene closes with the ensemble singing the hunting song.

The second act opens in the grand ducal palace at Piombino. During the fete preceding the marriage of Fiametta to Frederic, Pippo appears as Salterello, the famous dancer. He makes himself known to Bettina and together they plan to escape, but they are interrupted by the king who orders Pippo to be hung. In his cell he is visited by Fiametta who declares her love and substantiates the king's and Frederic's stories of Bettina's infidelity. Pippo agrees to make love to Fiametta so that the king would find them in a compromising situation. The king enters with his court and finds them in an embrace. Fiametta demands that Pippo marry her to save her honor. This pleases the king, for by doing so he will rid himself of Pippo's attentions to Bettina whom he only wants as a mascot. He consents, making Pippo Duke of Villa Rose with a drawing account

THE ALTAR OF KAUNAS

The altar of Kaunas is silent tonight,
It's fire extinguished, it's vestals are gone.
No moonbeam nor star paints the scene with its light;
There is only darkness — there can be no dawn.

The altar of Kaunas has gone with the years,
All shrines to Perkunas have crumbled in dust:
And Ruomuva lingers — a sound in our ears —
A temple of ashes, an altar of rust.

Proud years of our glory have faded with time,
Our strength and our power no longer remain.
Lean years have cut deep with a cruel, barbed rhyme,
Red salt in our wounds, and inured us to pain.

The altar of Kaunas has long been replaced
With crosses that still flaunt our symbols of old.
Now Pagan and Christian — our gods are two-faced,
For they in turn worship the new God of Gold.

— VYTAUTAS BRAZEVICIUS.
Honolulu, Hawaii

"NAUJIENOS" JUBILEE

By LEONORA A. NIMHOSK

LITHUANIAN-AMERICAN

May I, as an American, born of Lithuanian parents, express my admiration and pride in the Twenty-fifth Anniversary number of "Naujienos". From the ornamental head with the Lithuanian and American flags together, with the laurel wreath adorning the silver jubilee of "Naujienos", to the congratulatory messages from high officials of the United States government, it is an issue of which the Americans and Lithuanians may well be proud. The anniversary was climaxed by the gigantic mass assemblage of four thousand enthusiastic celebrants Sunday afternoon and evening March 12th at Ashland Boulevard Auditorium.

The elaborate program of over a score of selections, consisted of an original play, narrating the life of the daily paper, artistic dancers expressing the beauty and rhythm of Lithuanian folk dancing, and vocal soloists including two guest artists, Helen Barusch and Povilas Stogis who sang with glorious melody. Patriotic drum and bugle corps solemnly performed as they marched down the aisles followed by representatives of Lithuanian societies, to the stage where short impressive exercises were rendered in tribute to the people who made "Naujienos" possible.

Representatives of various organizations were called to the platform to extend congratulations of their thousands of members.

Dr. Pius Grigaitis, the president-editor of "Naujienos" was greeted rapturously by the assembly and responded in a loud clear voice with an eloquent speech lauding the Americans of Lithuanian birth and extraction for their fealty to the old historic land of Lithuania and their loyalty to their adopted country. The editorial spokes man thanked them for their support of the Lithuanian Daily News — and

upon an empty treasury. Bettina learning of this agrees to marry the king, who intends doing this in name only for he wants to preserve the mascot's powers. In the final scene the two weddings are about to take place but the two lovers, Pippo and Bettina, who are over come by the love of each other, embrace and leap out of the window into the river below. The act is filled with comic scenes as the king tries to keep the admirers from Bettina.

The Final Act

The third act opens in the adjoining Dutchy of Pisa. Frederic is at war with Lorenzo. After losing several battles, Lorenzo is dethroned by his people and with his daughter Fiametta is in hiding, disguised as gypsies. Pippo and Bettina after their escape, join up with Frederic. Bettina is disguised as a man. With Bettina's mascot powers at his side, he wins several battles and is made a captain. In return for his services Pippo asks Frederic's consent to wed Bettina. Frederic grants him his wish. Lorenzo, Fiametta and Rocco appear as musicians and with the soldier chorus sing the "Orang-Outang" song. Rocco makes a final attempt to rescue his mascot, but fails and the lovers retire to live happily ever after.

R. H.

By Aldo Keistutis Kudirka.

The American Youth of Lithuanian Descent

By Aldo Keistutis Kudirka

THE CULTURAL problem confronting American youth of Lithuanian descent is a momentous one. It is none less than the whole problem of developing a characteristic American culture which will be an adequate expression of American life, rooted in the best American soil and corresponding to the peculiar American environment. It must not be regarded as a superficial task, and it cannot be solved according to a general pattern. Consideration must be given to historical background and the present conditions and the vision of the future must reach far out beyond immediate problems.

My hope is that American youth of Lithuanian descent will be aware of the opportunity it has been given and the responsibility it carries. My hope is that it will realize the importance of contributing not only material values of economic and scientific importance, and that it will live a life filled with spiritual values that may enrich it and contribute to the good of the American people.

(To be continued)

What Louis Adamič Means To Us

By Algird Nemunas.

Culture at best is a slow growth, but it is a growth. It is an expression of the life values developed by a people in its growth from a primitive economic society to a highly complex civilization. Our present American society has created an elaborate technical civilization that permits us to enjoy material life in a fashion undreamed of by our forefathers. But we must learn to distinguish between this more or less mechanical development which forms the framework of our life, and the personal and group values which fill out the framework and give life significance. The group values thus developed we call the culture of a people. Culture differs according to environment and history. Even as the nature and temperament of a group is shaped by its struggle and development, so the culture developed by this group will be peculiar and characteristic. And if a people rises to the emergency and fills out each technical advance with corresponding life values, then an adequate culture is developed.

Culture is considered often only as the expression in behaviour and accomplishment which is highest and finest. If this be true then we could hardly speak of culture for the average man in the group. But it is not correct. Art and literature are, of course, the greatest expression of cultural values created by man's spirit and ingenuity, but culture encompasses all the expressions of man's life that rise above the base and the mechanical. Culture is a complete expression and can be found quite as completely, fully, in a less educated group as in a more select circle. The fullness of a culture is dependent upon the capacity of the group whose life it expresses.

When a growth takes place in plant life, two processes will be found. Nourishment is drawn from the soil and the air, and the plant is shaped and developed according to the conditions which it meets. In this fashion we must also regard cultural growth. Nourishment is drawn from the soil of history and tradition and from the air of present life. And the peculiar characteristics are developed in the contact with modern material and spiritual problems. We must not forget, however, that in plant life a seed of definite nature must be placed in the soil. Similarly, unless we go to the primitive society, we will individuals and groups with distinct traits at the very outset of cultural development. This is especially true in our American society.

We of Lithuanian origin cannot hope and should not attempt to live and develop as do the Lithians in Lithuania. We have as individuals and groups definitely given up the Lithuanian environment and have willfully chosen the American. We must, therefore, banish all hope to be identical with our relatives abroad and must choose the path that will give us the best and richest cultural future. We must plan for a future that is not in isolation from American life and culture but is in direct and intimate contact therewith. We must develop in such a way that we will carry on the heritage we have been given and make the best elements of it a vital factor in our lives. But we must not forget to shape our heritage so that it corresponds to environment and may have survival value.

Since the early days of this depression there has come into the foreranks of notable writers one who has the freshness of blood, one who believes that you and I are Americans without any IFS attached, a naturalized American so sincere in his hopes for future America that his fervor has imparted to "young Americans", who have read his writings or come into contact with him in some other way, a better and greater sense of responsibility.

Louis Adamič these many years has been deeply interested in labor problems, that have recently become so acute in America, and their social significance. "Dynamite" published in 1935, deals with class violence in America from the early 1800's to the present day. "Laughing in the Jungle" and its sequel "My America" are autobiographies of his early years in America as an immigrant and up to the present time. "My America" has gained the distinction of being one of the ten best books published in 1938.

Besides writing on socio-economic forces, he has been successful in having published sketches dealing with his old country, Yugoslavia, a very well presented "ghost story" "The Millvale Apparition" in Harpers and other short articles. "The House of Antigua; a restoration" is the history of a house in Guatemala, popularly known as the Casa del Capuchio through 300 years of its existence. "The Native's Return", 1934, is the story of an immigrant's return to Yugoslavia and the rediscovery of his old country.

The Nation, Harper's, Newsweek, American Mercury, Current History, New Republican, Forum and Century, and other magazines published his articles, showing the versatility and ableness of the author.

He, Louis Adamič, is now engaged in writing a book entitled "A Nation of Nations." He has contacted Lithuanian organizations and persons to aid him in compiling a chapter on Lithuanians in the United States. Notable among Lithuanian organs approached was the S. L. A., not notable because of its bigness, but for immediately and wholly falling in line with Louis Adamič's requests and purposes. Witness the write-ups in "Tėvynė" for propagating interest in his (Adamič) cause, the many follow-ups by the editor on Adamič's works and present whereabouts. Here was something new happening and it brought forth a natural reaction from some quarters. However let it be known that after a little grey matter had been put to work, they, seeing the possible good arising from this showing of truths and facts about us, switched their hasty judgments and became adherents to the "cause."

This immigrant from across, let us hope, will help give impetus to the "young Americans" of Lithuanian stock through a fuller and clearer understanding of our cultural place here in this land so that we, as all other "foreign stocks", can feel that we belong to the "young Americans" of Lithuanian stock, our names, our background, our characteristics, and that there is no need to fear ourselves and throw away our heritage that is our personality.

J. Rachens.

Už \$17.50 Gražių Lie-
tuviškų Plokštelių
Rekordų Dykai

**\$17.50
BONUS**

IN VICTOR RECORDS
with this Automatic
Record Changing

RCA VICTROLA

SUTAUPYSI 3 BUDAIS

- 1 Visados žemos RCA Vektoros kainos su automatišku 10 ir 12 col. rekordų iškeitimu ir elektriška tūnija mas radijo.
- 2 Bonusai už \$17.50 Victor ir Bluebird rekordams pirkti, 12 mėn. Victor Record Review prenumerata vertės \$2, ir kita Victor Record Society nauda.
- 3 Extra liberalus mainas už jūsų seną radijo ar fonografą.

Jei pirksite da-
bar — padėsite
RCA Victor ir
mūsų planui kaip pa-
dinti darbą, nes dabar
reikia darbininkams jūsų
būtinio, ir dabar yra "Off
Season". Ateikit šandie,
pamatysite ir paklausy-
kite tų didžiųjų instrumen-
tų.

Jos. F. Burik,
INCORPORATED
3109-11 So. Halsted St.
Tel. YARDS 3088

Endriko Radio Programai:
WCFL—970 k. Nedėliomis 5:30 v.
iki 6:30 P. M.
WHFC—1420 k. Ketvergius 7:00 v.
vakaro.
WAAF—970 k. Panedėliais ir Pė-
nyčiomis nuo 4 P. M.

Pittsburgh'o Naujienos

(Tęsinys iš 3-čio puslapio)

MANO VIEŠA PADEKA

Mirus mano velioniui vyrui, aš pati buvau ką tik atskėlus po sunkios ligos. Ir dēlei tos priežasties negalėjau nė neturė-
jau jėgų visiems suteikusiems jam paskutinį patarnavimą padėkoti.

Negi dabar galiu visiems atskirai atsisteiti, nes turiu šimtus parašų, kurie lankė kuomet kunas buvo pašarvotas Venslo-
vo graborystės įstaigoje. Ir di-
delį skaičių giminių, draugijų, draugų, kaimynų ir pažįstamų suteikusių gėles ir šv. mišias. Taip pat apie pusantro šimto automobilių savininkų su šei-
mynomis, palydėjusių į kapus.

O antrašų neturiu nė nenu-
matau galimybės juos visus gauti. Tat visų suteikusių pas-
kutinę paramą ar patarnavimą velioniui mano vyrui ir užuo-
jautą mano su kudičiais, nuo širdžiai prašau priimti šią ma-
no viešą padėką.

Pirmiausia ačiu giminėms, draugijoms, draugams, kaimy-
nams ir pažįstamiems už gėles ir šv. mišias, kurių tiek daug suteikta. Ir ačiu visiems Pitts-
burgho ir apylinkės lietuviams bei kitiems už tokių skaitlingų lankymą, dalyvavimą bažnyčio-
je ir palydėjimą į kapus.

Ačiu grabnešiams ir garbės grabnešiams. Taip pat labai šir-
dingai ačiu L.P.K.M.R. (Lad's auxiliary) už pagaminimą mai-
sio ir patarnavimą sugrįžus iš kapų.

Širdingai ačiu L.P.K. valdy-
bei už pagalbą man ir prižiūrė-
mą klubo, taip pat visiems L.
P.K. nariams už draugišką nuo-
sirdumą ir visokią paramą, ku-
rį man suteikėte; ačiu!
Ir jei kurių draugijų ar pa-
rašų čia nesuminėjau, tai ma-
lošėkite atleisti, ir širdingai
prašau priimti mano didžiausią
padėką. Dar kartą visiems šir-
dingai AČIU!

Marijona Burduliėnė
su šeima.

Diena Iš Dienos

Susilaukė Sunelio

BRIGHTON PARK — Jauno-
sios kartos atstovai, butent Lo-
uis (Liudvikas) ir Julia Wene-
kai, 2649 W. 43rd St., susilau-
kė gražaus sunelio, kuriam ma-
noma duoti irgi Liudviko var-
das.

Dabar jaunieji Wenckai au-
gins sunų ir dukrele. Pastaroji
yra vadinama Joanna. Jaunųjų
šeimynos augimas labai džiug-
na ir "grand pa" Frank Wene-
kai, kuris iš amato yra batsiu
vis.

Juos Žinās.

Gimtadienio Parė

MARQUETTE PARK — Ko-
vo 5 d. buvo paminėjimas gim-
tadienio p-ios Veronikos Pu-
suckienės, 6231 S. Rockwell St.
Dr. F. Pulsuckio Lėvan moti-
nos, Vakarjienė dalyvavo arti-
mi Pulsudskiams draugai: ris-
tikas J. Bancevičia, p-ia Patum-
sienė iš Dekalb, Ill. su dukre-
Virginia, Dr. J. Flaven su žmo-
na, Motiejus ir Josephine Kar-
čauskai ir sunus Jurgis. Toliaus
sekė šeimos nariai, sunus Al-
fonsas, duktė Morta ir p-lė Ko-
ryna ir pats namų galva Frank
Pulsuckis su žmona. Tad kada
visi susėdė apie stalą, sudarė
rėm gražių kampaniją. P-ia
Pulsuckienė turėjo gerai pa-
praktituoti iki visų privalgy-
dino skaniais valgiais ir gėri-
mais. O tų visokiųjų valgių
buvo visiems iki valios.

Ristikas J. Bancevičius papa-
sakojo daug įdomių dalykų iš
praeities sporto srities, sakė
kad daugiausia vargo ristikynė
turėjo su kitu garsiu ristikiu K.
Požela. O šeiminkas F. Pu-
suckis, kuris kiek laiko atga-
sveikatos reikalais buvo išvaži-
jęs į Alabamos valstiją pas uk-
ininkus p.p. Maknickus. (Syk-
tu buvo ir sunus Dr.), papasako-
jė apie gražius ir šiltus
kraštus, kur žiemos visai nėra,
o vasario mėn. ukininkai ru-
šias jau bulves sodinti. Ukini-
kai vėrėsi daugiausia tabaku
ir lengviau dirbdami gražiau
gyvena.

Po visų tų vaišių ir pasakoj-
mų Dr. F. Lėvan mus pakvie-
tė važiuoti apžiūrėti jo lėktuvą,
kurį jis laiko prie 6100 S. Cice-
ro Ave. Susėdėm į Karčausko
ir Dr. J. Flaven automobilius ir
išvykome apžiūrėti to paukščio,
pavadinto Ravend Sport. Tai y-
ra gražus dviejų vietų lėktuvas
raudonos spalvos. Nelaimė bu-
vo, kad oras buvo ukanotas, —
tai negalėjome pakilti į padan-
ges. Tik daktaras mano sunui
pademonstravo kaip reikia pa-
sikelti ir žemyn nusileisti ir
daug kitokių kombinacijų pa-
rodė. Tai dabar vaikas jaučias
kaip į dangų įkeltas, kad gavo
lėktuve pasėdėti ir jo sparnus
ir uodegą palankstyti. Tad da-
bar yra labai susirupinęs kaip
jis tokį lėktuvą galės įsigyti,
nes gaminti lėktuvus be moto-
rų jam nusižodė.

Nors vaikas yra dar 13 m.
amžiaus, bet yra didelis lėktu-
vų mėgėjas. Kada iš airporto
sugrįžome pas pp. Pulsuckius,
buvo jau vėlu ir laikas važiuo-
ti namo. Tad atsisveikinome su
Pulsuckiais ir kitiems ir išsiskir-
sime palinkėję sulaukti daug
tokių gražių gimtadienių.

—M. K.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

(Chicago)
Robert McElroy, 19, su Joan
Misiunas, 17
Ray Rachinsky, 23, su Ellen
Van Etten, 20
Joseph Jaros, 24, su Vera
Gest, 23
Herbert Kalin, 25, su Gertru-
de Rack, 24

Užmušė Žmogų Dėl 30 Centų

Trys berniukai, 15—17 metų
amžiaus, prisipažino policijai,
kad vasario 3 d., jie mirtinai
sumušė žmogų, norėdami jį
apiplėšti. Jo kišeniuose rado
tikai 30 c. Kiekvienas jaunų
piktadarių gavo po 10 centų.

Užmuštasis buvo 42 metų
Thomas Hamigan, nuo 6020 S.
Elizabeth St.

CESNAKAI-PETRUŠKOS PAGEL- BA NUO AUKSTO

KRAUJO SPAUDIMO
Medicinos reportai sako, kad Ces-
naki-Petruški koncentratas turi
įvairių reikšmę nuo aukšto krau-
jo spaudimo. Pirmą, atleidžia ar-
terijų įtempimą. Antra, sulauko ir
pašalina amatų susilaukimą vidu-
riuose, aukšto kraujo spaudimo pa-
gelbinę priežastį. Kad gauti cesna-
ki-petruški koncentratą be kvapo
formoje, klauskit ALLIMIN. Šios
tabletes vartojamos pertraukomis,
padeda sumažinti kraujo spaudimą,
galvos gėlą ir svaigulį pašalinti,
oainančius nuo daug skaitymo.
Kad patirti aukšto kraujo spaudi-
mo priežastį ir pagyti, klauskit gy-
dytojo. ALLIMIN yra pardavinimi
oas visus vaistinėms. Didelė dėžė
50c. Specialė Ekonominė—\$1.00
DYKAI. Kad gauti sampelių ir pul-
kią knygelę adresuokit ALLIMIN,
Dept. 309, 54 W. Illinois St., Chi-
cago, Ill.

Suimtieji berniukai yra, 17
metų Roy Bellamy, 6120 S. May
St., Willie Lee Clark, 15, 1236
W. 61st St., ir Norman Wilson,
17, 6051 S. Ada St.

\$20.69 ŽEMIAUSI COACH FARES Iš Chicago į NEW YORK \$7.53 CLEVELAND

Iš Chicago 9:40 A. M. 11:20 P. M.
Cleveland 5:50 P. M. 7:50 A. M.
New York 8:12 A. M. 5:42 A. M.
Bagažas paimamas iš vietos ar
hotelio ir vežamas tiesiai į New
York prieplauką. Klauskit savo lai-
vininkystės agento. Prašant prane-
šame asmeninių, grupių ir turis-
tinių tiketų kainas.

Tel. WABASH 2780
Nickel Plate Road

PAMOKOS Anglų Kalbos Lietuvių Kalbos Pilietybės Knnyvedystės Stenografijos

(Gregg Shorthand)
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų, ir
nuo 7 iki 9 val. vakare.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "N-nose"

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run \$7.50
(Screened) Tonas

Perkant 5 Tonas ar daugiau \$9.50
BLACK BAN Tonas
Perkant toną ar daugiau

Jūsų lengvesnio namų švarinimo no-
rai taip geri kaip ir Magiško Rutulio
duoti.

Absorene
Wall Paper Cleaner
Generally CRUMBLE PROOF!

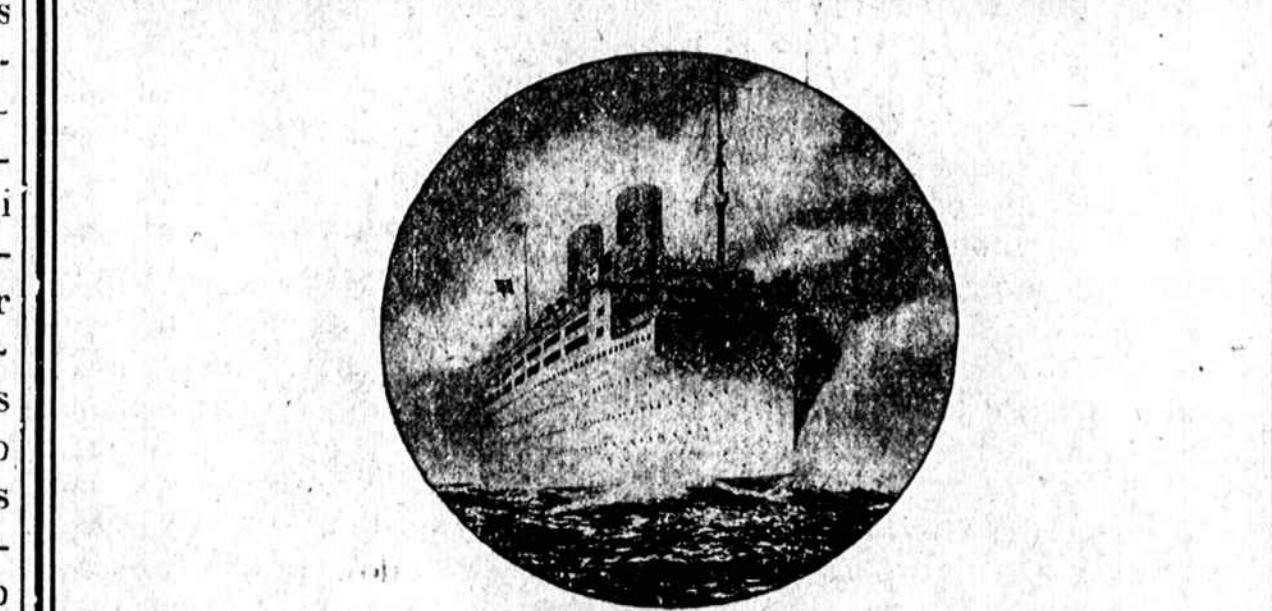
Su kiekvienu lengvu žemyn
straukimu Absorene vis labiau
atidengia popierio naują
kol sienos ir lubos nepasidaro
visiškai gražios ir švarios, ne-
kinojant kambarių apstatų.

Tai Absorene refleksinė ve-
kla (dalis sukasi atgal, brau-
kiant žemyn); kur rečia vi-
sus karbono dulkes, suodžių ir
dumų daleles ir kitą naštavū-
mą nuo sienos popierio bei
langu užlaido. Jus, taipgi,
patirsit, kad Absorene netrupa
tato kaip kiti sienų popierio
valdantys.

Pradėk dabar savo namus
šveisti—pirk gana Absorene
savo aplinkės krautuvi, kuri
pardavinėja valytuvus, kad
patuotų jūsų namus švariais ir
jaukais.

ABSORENE MFG. CO., St. Louis, Mo.

NAUJIENŲ JUBILIEJINĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Laivu GRIPSHOLM

Gegužės 31 d., 1939

TIESIAI Į KLAIPEDĄ BE PERSĖDIMO

Ši ekskursija bus viena iš didžiausių ir pato-
giausių, nes lydės patyręs palydovas, nereikės
persėsti, nė rupintis su bagažais.

Ši ekskursija yra užgirta Liet. Laiv. Agentų
Sąjungos Amerikoje.

Dėl platesnių informacijų ir sutvarkymo
dokumentų, kreipkitės į

NAUJIENAS

Jeigu norite turėti smagią kelionę
Naujienų Raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak.
Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. dieną

COAL

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and
Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461

United States Government
priežiuroje ir kiekvienai ypa-
tai pinigai apdrausti iki
\$5,000.00

Išmokėjim
už padėtus
pinigus

4%

Duodam Paskolas ant 1-mų
Morgičių

Safety Deposit Dežutes Galima
Pasirėnduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki
5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 die-
nų. Subatom nuo 9 ryto iki
8 val. vakaro.

**STANDARD FEDERAL SAV-
INGS & LOAN ASSOCIATION
of CHICAGO**

JUSTIN MACKIEWICH
President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

**Sophie
Barcus**

**RYTINĖ RADIO
VALANDA**

iš Stoties

W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte
iki 9:15 v.

Išgirsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus

**Taisykite Savo
Namus Pakol
Viskas Atpigė**

Jeigu neturi pinigų, kreip-
kis į Naujienų spulką,—
gausi paskolą ant ilgų
metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

**INSURANCE
(APDRAUDA)**

- PILNĄ APDRAUDĄ AU-
TOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO
UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savi-
ninkų, kurioje randasi ta-
vėnai nuo Public Liabi-
lities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYKKEVIČIŲ

1739 S. Halsted St.

**• LIGONINES—
HOSPITALS**

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILA ISIAMIAMI \$13.50
už
GYDYMAS \$50.00
LIGONINĖJE
RAUDONGYSLES ISIMAMA viena
diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS \$2.00
Greitai Palengvinama
VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00
Ekzaminaciją įskait. vaistus
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago
Tel. Lawndale 5727.

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškais užlaido-
mis ir Hollywood
šviesomis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Tel. Victory 4965.
STODENGSTYSE IR BLEKOS
DARBAL. 35 metal bižnų, turį
pilną apdraudą už darbus. Leng-
vų išmokėjimui jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND
SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTŲ AUTOMOBILIŲ
ISPARDAVIMĄ, KOKI CHI-
CAGA ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite
Šimtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų.
Yra visų išdirbusių naujų-
telių karų tokiomis kainomis,
kokių negalime niekur kitur
rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti.
Nelaukite. Musų įstaiga
yra didžiausia finansinė ben-
drovė Chicagoje, kuri karus
pardavinėja publikai

TIESIOGIAI
Pirkite garantuotą karą,
kuris tarnaus daug metų už
tokią kainą, kokią išgalite
mokėti. Mes duosime gerą
kainą už jūsų senąjį, o liku-
są dalį

**GALITE ISSIMOKETI PER
DVEJUS METUS.**
Musų parodos kambarys
yra atdaras kasdien iki
10 val. vakaro ir visą dieną
sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, ne-
praleiskite šios progos. Mus
aplankykite pirmą ir sutau-
pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street
prie Loomis
2828 West North Ave.
prie California

Tel. YARDS 3899.
Zelvis Building Co.
Generals Kontraktorius

Karpenterio, konkrito ir mūro dar-
bai, perdūrimo ir taisymo visų ru-
šių. Gaisro nuostolių apskaičiavi-
mai.

Didelė Nuolaida Stogų Taisymui.
3427 S. Emerald Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuvis Plumberis

— Laisnotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE
also BEER COILS in TAVERNS.
IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES
2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

LIETUVISKA RUBŲ KRAUTUVE

VISKAS DEL VYRŲ
Marškiniai, kelnės, pirštinės,
kaklaraikščiai, kojines, svederiai
ir viskas kas tik yra reikalinga
vyrams pasipuošti, gausite už
daug žemesnę kainą pas:

PAUL LEASAS
(Vyriškų Rubų Krautuve)
3427 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0937

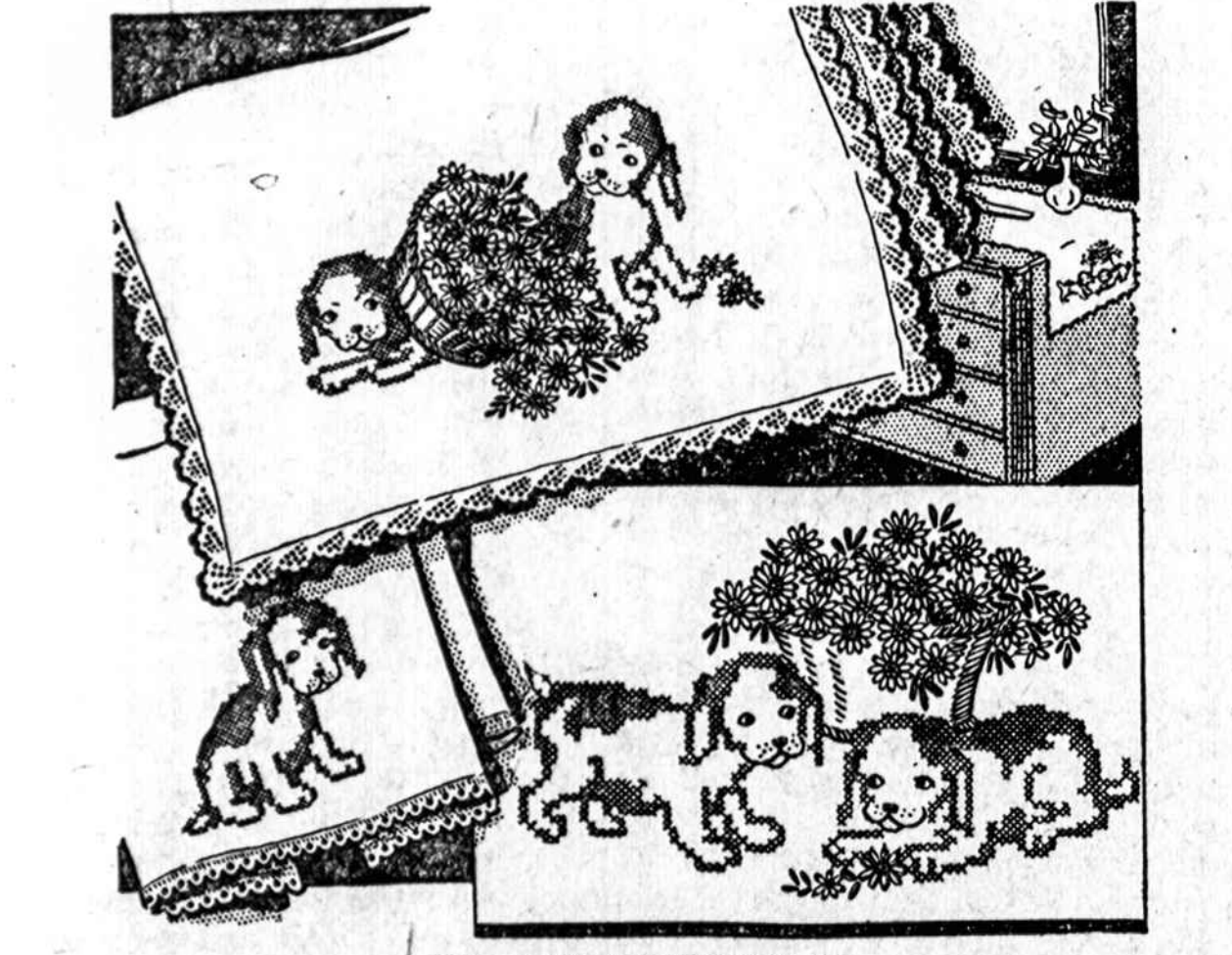
Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir
visokius rankandus bei štorus.
Vežam į farmas ir kitus mies-
tus. Zema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

SUSIRINKIMAI

North West Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks antra-
dienį, kovo 21 d., 7:30 val. vakare, p. Stasiunienės bute,
4941 W. Deming Ave. Malonėkite paskirtu laiku susirinkti.
S. Benikaitienė

COPR 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

HOUSEHOLD LINENS **PATTERN 1808**

No. 1808—Išsiuvinėjimai staltiesėm, abrusams ir rank-
raščiems.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1808
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

Atsiminimai iš tolimes praeities

1910 Metais Iowa Valstijoje—Pirmas
"Naujienu" Numeris.

Rašo P. B.

Netrukus po to kaip atkeliavau į šią Amerikos šalį, rodos, 1910 metų pradžioje, aplinkybių privertęs, turėjau vykti į vakarus ir ten apsigyventi mieste Waterloo, Iowa valst. Aš ten keliavau ne kokiais biznio dalykais ar poilsui, bet darbo ieškoti. Mano jaunų dienų draugas ten gyveno ir dirbo. Man irgi prižadėjo darbo parupinti.

Tiesa, man ten nuvykus, pasisekė darbas surasti, bet teko susidurti su kitokiom gyvenimo kliutim. Lietuvių ten gyveno tik dvi šeimos, prie kurių jau nebuvo galima prisiglausti, o su amerikais dar negalėjau susikalbėti. Tad prisėjo ieškoti kitokio budo gyvenimui. Man pasisekė sužinoti, kad ten gyvena keletas "singelių" viešbučiuose ir juos surašęs, nutarėm visi įsigyti visus namams reikalingus rakandus, pasirinkti butą ir ten gyventi. Taip ir padarėm, bet turėjom mokintis visus namų ruošos darbus atlikti, ir atlikom.

Minčių buvom visi vienodi tikėjim į dievus ir velnius, bet išsirašėm kelis laisvus laikraščius, kaip tai "Keleivis",

"LAIMA"
KOVO 26 D.
SOKOLŲ SALEJ

MADOS

No. 4037—Pavasarinė suknelė. Sukirptos miteros—12, 14, 16, 18, 20, taipgi 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanketę arba priduoti pavyzdžių numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba paskaitą ženkliu kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

"Kovą", "Vienybę Lietuvosninkų" ir dar kitus tris, kurių vardų jau nebepamenu. Greitai pradėjom krypti prie laisvamanių. Mat, turėdami liuoso laiko, skaitėm ir svarstėm katras iš tų laikraščių daugiausiai teisybės rašo. Mums geriausiai patiko "Keleivis", nes jis visuomet atvirai savo mintis išreiškėdavo ir tada, kaip ir dabar.

"Pirmas "N." Numeris.

Per "Keleivį" sužinojau, kad Chicago pažangieji lietuviai darbininkai pradės leisti laikraštį "Naujienu". Tuojau užsirašiau ir gavęs pirmą numerį, su atida perskaičiau. Man labai patiko pirmas numeris, nes nebuvo nieko kad rįstųsi su tikėjimu, išleistas laisvas, be jokių klerikalizmo burtų ir pašvęstas darbo žmonėms, tik tiems, kurie nori siekti kokių nors tikslų. Neilgai laukus gavau nuo administracijos pranešimą, kad "Naujienu" išeis dienraščiu. Aš tą pranešimą su džiaugsmu priėmiau, maniau ir mes lietuviai busime lygūs su amerikais, turėsime kasdieninį laikraštį ir skaitydami žinosime pasaulio įvykius.

Ir nuo to laiko "Naujienu" pradėjo mane lankyti kasdien, o aš jį skaitydami taip pamėgau, kad parėjęs iš darbo pirmą skaičiau "Naujienu", o vėliau valgiau. Tai buvo kasdieninė mano duona.

Chicagoje.

Ir taip skaitydamas "Naujienu", tēmijau lietuvių judėjimą ir veikimą kituose miestuose, o labiausiai Chicagoje, nes Chicagoj turėjau kelis jaunų dienų draugus. Aš jų pradėjau ilgėtis. Tad rodos, 1917 metų pabaigoj, apleidau Iowa valstiją ir atvykęs Chi-

Cicerio adv. Tumavick Jauktas Laimėjo Čempionatą

CICERO. — Vadovaujamas Frank Talz, kuris laimėjo 16 punktų, Cicerio lietuvių adv. Norbert Tumavick basketball jauktas laimėjo New Century League čempionatą 43 punktais prieš 27. Jis pirmiau kovo 5 d. nugalėjo Marigold Gardens jauktą.

Tumavick jauktas atsistojo prieky pirmoje pusėje, po to pergalė buvo užtikrinta. Frank Vash padarė 4 krepšius, o Benny Budrick ir Tony Massett laimėjo po 8 punktus.

New Century League turi savo tarpe daugelį žymiausių Chicagoj jauktų.

Pernai ši pati komanda laimėjo Chicago Evening American čempionatą, o šiemet pakopė dar augščiau.

Komanda daugumoj susideda iš ciceriečių.

FRANCISKUS RYMKUS

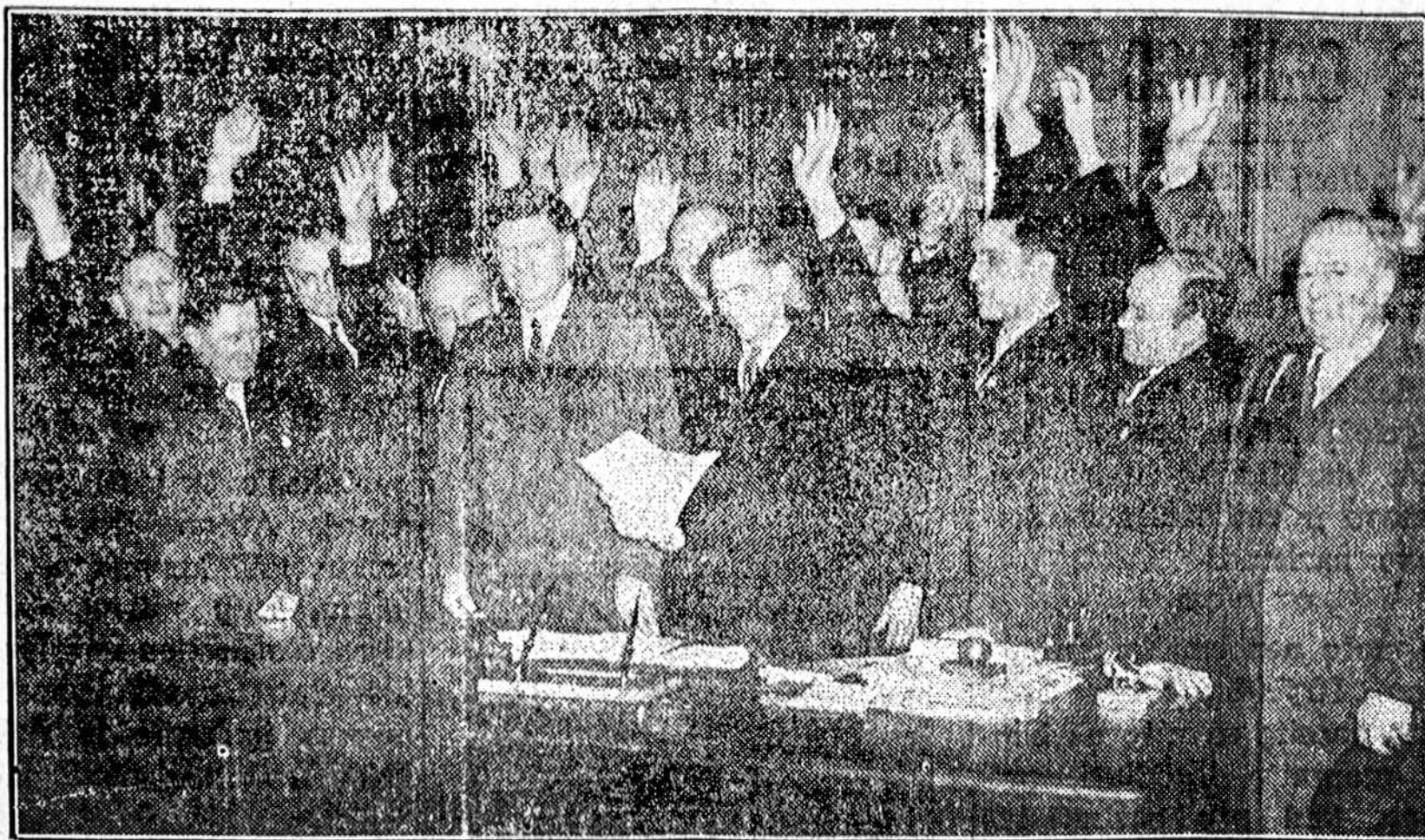
Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 19 d., 1939 m., sulaukęs 20 metų amžiaus, gimęs Royalton, Ill.

Paliko dideliame nuliudime motiną Kazimierą po tėvais Navickaitę, brolių Louis, senukę Adolfą Navickienę, 3 tetas Alice Frankowitch, Kastą Pienis ir Bernice ir jų šeimyną, dėdę Antaną Navicką ir šeimyną ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas S. P. Mažeikos koplyčioje, 3319 Lituanica Av. Laidotuvis įvyks ketvirtadienį, kovo 23 d., 8 val. ryto. Iš koplyčios bus atlydėtas į šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Pranciškaus Rymkus gimė, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame, Motina, Brolis, Senukė, Tetos, Dėdė ir Giminės. Laid. Dir. S. P. Mažeika, Tel. YARDS 1138.

PADEKA MĖRUI KELLY

Delegacija nuo skerdyklų unijos—United Packinghouse Workers of America,—įteikia padėkos rezoliuciją Chicago mēriui E. J. Kelly (viduryje) už sutakymą neseniai kilusio ginčo su Union Stock Yards and Transit Company. Rezoliucija buvo priimta masiniam unijos susirinkime.

Žemaičiai Žada Prijuokinti "Iki Ašarų"

Iš Jų Klubo Veikimo.

Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyko kovo mėn. 9 d., J. Juškos svetainėje, Hollywood Inn. Narių atsilankė virš 40. Klubui pirm. St. Narkis atidarė susirinkimą 8:30 v. v. Sekretorius B. Armoška perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Buvo priimtas vienbalsiai. Iš Raporto parengimo, kuris įvyko sausio 28 d., pasirodė, kad davė klubui virš 50 dol. pelno, nors dar nevisi grąžino tiketus. Toliau buvo pranešta, kad nenuilstančiam klubo sekretoriui B. Armoškai pageidaujant ir klubui vienbalsiai nutarus, ateinantį mėnesį bal. 29 d., toj pačioj J. Juškos salėj rengiamas vėl balius su gražia ir dar juokingesne programa, užvardinta: "Juokai iki Ašarų."

Rengia Pikniką.

Taipgi pranešta, kad yra paimtas W. Kubaičio daržas gegužės 28 d., pirmam žemaičių Kultūros Klubui piknikui. Tikėtai labai pigūs, rodos: su išlaimėjimais abiem vakaram, t. y. balniui ir piknikui, uoliai platinami. Nariai, malonėkite kreiptis pas sekretorių gavi-mui tikietų.

Telefonas: Prospect 2051, B. Armoška, po 5 v. vak. St. Narkii klubo organizatoriui ir pirm. prašant bent dalinai padengti jo išlaidas tveriant klubą, kurių, yra apie 27 klubas paskyrė jam 10 dol.

Toliau buvo nutarta pasveikinti "Naujienu" su 25 metų jubiliejum ir paskirti 5 dol. auką, nes tik dėka joms klubas gimė ir užaugo į rimtą organizaciją.

Istojo 20 naujų narių, reiškia, dabar turime 123 narius su arti 100 dol. turto. Toliau susirinkimui bus laikomi reguliariai kas antrą ketvirtadienį, J. Juškos svetainėje, 8 v. vakaro. Reiškia, ateinantis — bus 13 balandžio.

—Koresp.

Šiandien St. Dementio Laidotuvis

Laidojamas Tautiškos kapinėse.

A. A. Stasys A. Dementis, kuris mirė šio mėn. 17 d. bus išlydėtas į Tautiškas kapines antrą valandą popiet. Jis gyveno ir mirė 3620 So. Wallace st., Chicago. Pačio iš Joniškės, šiaulii apskr. Amerikoje išgyveno 27 metus. Paliko moterį Oną ir dukterį Luciją, brolių Juozą ir brolienę Mari-

joną Dementius, pusėserę Kaz. Dubulskienę; daug draugų ir pažįstamų. Daug metų išbuvo SLA. 36 kp. nariu. Pirmiaus priklausė ir daug veikė Liet. Literatūros Dr-joj.

Velionis rėmė ir apšvietos darbą. Buvo nuolatinis Naujienu skaitytojas, mėgo ir kitus laikraščius skaityti ir juos skleisti savo tautiečių tarpe. Per kurį laiką buvo biznyje, duonkėpyklos savininkas, vėliau dirbo pas kitus iki sveikata atsisakė jam tarnauti.

Tad dar sykį kviečiame visus Stasio A. Dementio draugus ir pažįstamus suteikti jam paskutinįjį patarnavimą; šiandien antrą valandą po pietų. Kunas pašarvotas S. P. Mažeikos koplyčioj, 3319 S. Lituanica ave. Tel. Yards 1138. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

—Draugas.

Joniškietė Žagarietė Sakys "Good Bye" Lietuvai

Rado Nebetokią, Kokia Buvo Vaizduotėj.

Praėjusių metų gegužės mėnesį, "Naujienu" laivakorėjų skyrėms patarnavimu išvyko Lietuvos dainininkė Akvilė Ančiūtė ir Emilija Žemokslaitė, M. J. Dantų dukterė. Prieš išvykstant, išleistuvių puotoje susirinkęs gražus burelis draugų, palinkėjo joms laimingos kelionės ir linksmybių pačioj Lietuvoj turėti. Akvilė Ančiūtė važiavo apsilankyti, o Emilija tikslu apsigyventi Lietuvoje.

Kad ir dešimtis metų gyveno Chicagoj, manė, kad jos jaunystės draugai tokie dar tebėra kaip juos išvykdama paliko. Geras sąlygas turėdama, pas mamytę budama, visados smagi-gerai nusiteikusi, ir parvykus į Lietuvą gražiai atrodė. Sako, draugus nors rado dar nevedusius, bet pusėnai pasenusius—buvo pražėlę, visi nebetokie kokiūs vaizdavosi budama Chicagoje.

Skurdus Gyvenimas.

Prie to ta nuobodi aplinkuma, skurdus žmonelių gyvenimas pradėjo atšaldyti jos jaunystės. Vis labiau pradėjo ilgėtis chiechičių, ypač namiškių. Pas mamytę taip buvo šilta—gerai visokie patogumai su broliukais daug "fonų" turėdavo. Pasilinksmimo vakaruose—dainos, šokiai nuosirdūs draugai.

Akvilė taipgi nepaprastai išsilgus demokraštikos—kultūriškos šalies Amerikos ir visų chiechičių. Ančiūtė tikisi būti Chicagoj Velykose. Žemokslaitė gegužės pradžioje, Joniškietė gegužinėj.

—R. S.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKIA OPERATORIŲ patyrusių prie jėgos mašinų. Kreiptis TOBIN PICKER and CO., 4119 West Belmont Ave.

PARTNERS WANTED
Reikia Partnerių

REIKALINGA PAINTER ir decorator. Atsiųskite pirmos lubos. 1833 So. Spaulding Ave.

FURNITURE-FIXTURES FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI RAKANDAI — vyksta į Texas—kreiptis. Mrs. B. CAHN, 6710 Ridgeland Ave., Dorchester 0641.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

2604 WEST 69th STREET, nauja gretimai National Tea Store pirmos rūšies mėsinė-kepikiai. Dorchester 0883.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Zemė Pardavimui

6 APARTMENTAI, 6 karų plytinis garažas. Pajamų \$2820.00. Kaina \$11,000 — \$1500 reikalaujama. 12 metų senumo, 13 apartmenų, pajamų \$6,600 metams. Kaina \$20,000—\$4,000 įmokėti.

MIDDLE STATE MORTGAGE
4027 N. Crawford Avenue, Independence 6870.

YPATINGAI GERA VIETA — 106x170, intersekcija dviejų didelių kelių abu grįsti, elektrika, gasas, kelias minutes nuo Elmhurst centro. Kaina \$3750—\$750 pinigais. \$40 mėnesį. 1739 So. Halsted St., Box F-77.

REAL ESTATE TO EXCHANGE
Namai Zemė Mainais

MAINUI — Išsimaio 2 flatų murinis namas, 2 po 4 kambarius, Brighton Parke. Mainysiu į mažesnią namą Chicago priemiesčiuose ypatingai Mt. Greenwood. Atsiųskite greitai. F. G. LUCAS and CO. 4108 Archer Avenue.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

TARPE RIVER ROAD Mannheim Road tuoj nuo Higgins Road arti 50,000 ketvirtinių pėdų, upelį, turtinga žemė. Kaina \$575 — \$125 pinigais. \$8.00 mėnesį. Savininkas 1739 So. Halsted St., Box K-30.

PIRMĄ KARTĄ SIULOMA 5 akrų ukis prie golfo klubo ir prie gristo kelio, elektrika, tuoj į žiemius nuo Norwood Park (už miesto ribų, užtikrina žemus mokesčius, nėra asementų). Kaina \$1250 — \$250 pinigais — \$15 mėnesį. 1739 So. Halsted St. Box L-29.

RETAS BARGENAS. Extra aukštos rūšies arti 15 akrų nuosavybė. Patogu į Palos Hills Ravine, prie didelio gristo vieškelio arti transportacijos. Aukuoja už \$3250. Pini-gais \$750—\$35 į mėnesį. Savininkas 1739 So. Halsted St., Box O-11.

ROOSEVELT ROAD UKIO nuosavybė apie 5 akrus virš 500 pėdų nuo super highway frontage prieš Forest Preserve tuoj į pietus nuo Elmhurst, keletas minučių nuo Oak Park. Elektrika, šalinis kelias ir gristas be asementų. Kaina \$1500 už visą—pinigais \$300—20 mėnesių. Savininkas Box RR-6, 1739 South Halsted St.

GRAŽI SU MEDŽIAIS Highland Park nuosavybė virš 12,000 ketv. pėdų, miesto vanduo, gristas akmens kelias, gasas, elektrika, žemi mokesčiai be asementų. F. H. A. užgirta paskola, tikra \$2500 ver-tybė už \$875. \$200 įmokėti, 12 mėnesių išmokėti. Savininkas 1739 So. Halsted. Box Z-3.

FINANCIAL
Finansai-Paskolos

REIKALINGA \$8,000.00 ant pirmo morgiclaus ant 10 flatų naujo namo. Geroje aplinkoje. J. MARTIN, 6158 So. Sacramento Ave. 2-ros lubos.

DUODAME PASKOLAS ant ANTRŲ MORGICIŲ. PETERS BROS. and CO. 1647 W. 47 St. Antros lubos.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobilai ir Trokai Pardavimui

4 DURŲ TOURING Sedan 1937 Plymouth, Heaters ir defrosteris. Karas atsižymi kaip naujas — už prieinamą kainą. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Victory 1717. Dėl informacijų klauskite KARL WAINORA.

SOIL—FOR SALE
Juodžemis—Pardavimui.

PIRMOS RUSIJS JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai sumaišytas su durpėmis ir trąšomis. Parduodam buseliais arba vežimais. 1 buselis 25c; 5 buselių \$1.00; 15 buselių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną buselį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare.

CHARLES GAVCUS
6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

Jeį Norit

• KA PARDUOT
• AR NUSIPIRKT

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

PASAUKITE MUS TUOJAUS CANAL 8500

Mūsų apgarsinimų kainos pri-einamos Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

JUOKAI

KAS YRA OPTIMISTAS?

Optimistas būtų toks fotografas, kuris, savo biznio sėkmingumui, dėtų tokias reklamas: — "Geriausiai fotografuojame veikėjus nekrologams"... Arėjas Vitk.

NETAUPŲS ŽMONES...

Amerikiečiai kornus augina ir vienas kitam juos mindžio-ja...

Arėjas Vitkauskas.

REIKALĖ LIETUVIŲ KALBOS VIEŠOSE MOKYKLOSE

Rašo L. NARMONTAITĖ

1. Pas Konsulatą

Penktadienio vakare, sausio 8-tą dieną, šių metų, p. P. Daužvardis sušaukė į susirinkimą savo kambariuose gan didelį būrį žmonių tikslu sudaryti komisiją įvedimui Lietuvių kalbos Chicago viešose aukštesnėse mokyklose.

Tuo reikalu buvo išreikšta visokių nuomonių, bet didžiauma pripažino reikalingumą veikti šiame klausime. Susirinkimas nutarė, kad visi susirinkę svečiai būtų skaitomi kaip nariai bendro "Lietuvių Kalbos Komiteto".

Dalyvavo sekanti asmenys: —Alex Ambrose nuo Chicago Lietuvių Dr-jos, advokatas C. V. Chesnulis, P. T. Čičauskas, Stanley Drigot nuo Lithuanian University Club, B. Gediminas, P. Grigaitis, nuo "Naujienų", Wenetta Grybas, K. Jonaitis, L. Lackner, B. Bathews, J. Mickeliunas, L. Narmontaitė, Dr. A. Rakauskas, Mr. and Mrs. J. Rakštis, A. Rautkys, G. Rudelis, I. Sakalas ir L. Šimutis nuo "Draugo". Elizabeth Seknovich, Anne Skrickus, A. Stelmok, V. Tarutis, kunigai: Brička ir Urbanavičius ir H. Yagminas nuo "Vilnės". Nors apie 30 asmenų dalyvavo, bet kadangi ne visi užsiregistravo, tai nebuvo galima jų vardus čia minėti. Jie nebuvo man žinomi.

I veikiančią valdybą įėjo sekantys: Pirm. —C. V. Chesnulis, vice-pirm. A. Stelmok, Rašt. Anne Skrickus, Ižl. V. Rakštis.

Po malonaus pp. Daužvardžių priėmimo ir pavaišinimo su skania "vyšniava", komisijos nariai vėlai išsiskirstė.

2. Marquette Parke.

Mūsų jaunimas nekantriai laukiamas Lietuvių Kalbos

Komisijos darbo, pradėjo pats veikti. Pradžioje kovo mėnesio buvo laikytas susirinkimas prie 6812 So. Western Avenue, kuriame dalyvavo apie 50 Harper High School lankančių mokinių ir buvo suvertas naujas "kliubas". Rodosi, tikėtasi šio susirinkimo buvo paraginti viršminėta komisija, kad veikti, kad priartinti tą laiką, kada bus galimybė įvesti į aukštesnes mokyklas lietuvių kalbos kursus.

3. Brighton Parke.

Ir vėl penktadienio vakare, kovo 17-tą d., adv. Chesnulis sušaukė susirinkimą Brighton Park Lietuvių parapijos mokyklos kambariuose. Dalyvavo apie 40 tėvų ir mokinių, kurie lanko vietinę Kelly High School.

Advokatas Chesnulis įausmingai kalbėjo apie reikalą įvedimo lietuvių kalbos pamokų viešose aukštesnėse mokyklose ir giliai nurodė naudą lietuvių tautai ir jos kultūrai, kam gyvime. L. Narmontaitė trumpai kalbėjo išaiškindama reikalą tėvų ir vaikų pasidarymo, nes komisija nieko daug negalės atlikti be jų jėgų ir pagalbos.

Susirinkimas išrinko vietinę komisiją iš sekančių: Pirm. draugas Juozas Misevičius, kuris jau turi surinkęs daugiau negu 50 parašų, Vice-pirm. —John Paulus, mokinytis Kelly High School, Rašt. —Lucille Jokubauskas (Jacobs), irgi tos mokyklos mokinė ir raštininkė tos mokyklos lietuvių draugijos, ir Ižd. —Pia Della Ašmontas.

Po išdavimo petičijų, visi susirinkę draugai išsiskirstė gerame upe ir dideliu noru veikti toliau šiame klausime.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJE

Šeštadienį aikštėn iškilo ne-susipratimas tarp "subway" darbininkų, kuris gali darba sutrukdinti. Ginčas eina tarp kasėjų ir geležies darbininkų dėl geležies darbų tunelyje. Ikišiol geležį dėjo kasėjai, bet geležies darbininkų unija užprotestavo ir reikalauja tą darbą savo nariams.

19 metų nenormalis jaunuolis Sam Hryciuk, kuris buvo suimtas pereinant savaitę už bandymą mergaitę išgėdinti, pripažino, kad per paskutinius 2 metus įsiai užmušė dvi moteriškes ir užpuolė ir išgėdino apie 50.

St. Patrick—Airių Dienos iškilmės buvo gana triukšmingos Marquette Parke. Už triukšmavimą ir muštynes alinė, ties 6658 So. Western Ave., teisme šiandien atsiders: 23 metų George Mulcahy, 2249 W. Marquette, 27 metų Patrick Mulcahy, 24 metų Francis McFadden, 6553 S. Oakley, ir Joseph Boneliga, 6539 S. Oakley, 29 metų airis.

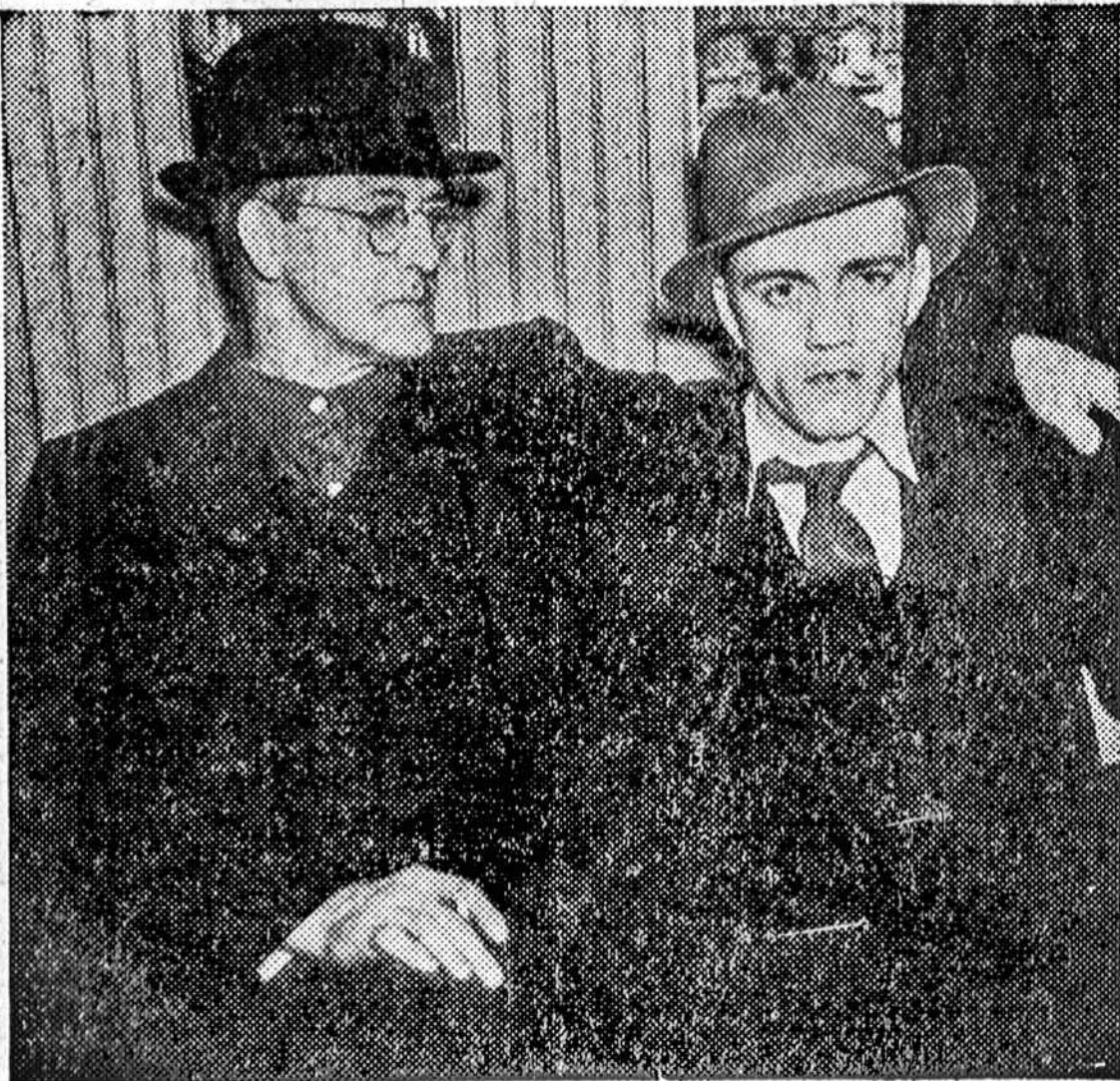
Elmer Wagner, 2932 North Harding Ave., detektyvas, atėjo pasiskusti policijai. Piktadariiai pavogė iš jo namų \$225 vertės brangenybių ir namų reikmenų.

Gen. Franco, Ispanijos sukilėlių vadas, admirolo uniformoje.

KANSAS CITY, Mo.—Dorothy Barber, kuri turi ne-svietišką apetitą. Ji beveik visą laiką valgo ir vis negali prisotinti. Keičiausias dalykas yra tas, kad valgis jai, kaip sakoma, "į kūną neina": faktiškai ji darosi liesnė. Doktorai yra labai jos nenormalumu susidomėję.

CROWN POINT, IND. — Charles Alson ir jo sunus Keith teisme. Jie yra kaltinami išgėdiniu ir nužudymu Freidos Borman netoli Gary, Ind.

MORRIS, ILL. — Moderniška farma, kurios savininką Abner Nelsoną nušovė jo draugas Elvin Wood.

Sveikinimai "Naujienoms"

(Per p. Gugienę)

Gerb. Musų bendradarbė ir Muzikos Vedėja Nora Gugis, Taipgi Jubilėjaus Vedėja ir Diriguotoja:

Mes tiek jums plojom, kad musų rankos įkaito ir labai jums gėrėjomės. Aš manau taip ir visa publika gėrėjosi jūsų lietuvišku kostiumu ir jūsų gabumu.

Aš neišdrįstu jus ypatingai matyti, bet jūs malonėkite priduoti į musų garsų laikraštį "Naujienas" tas eilutes, gal jie patalpins. Tariau jums iš kalno didelį ačiū.

ANNA J. MARQUARDT

3305 So. Halsted St.

Valio! Naujienos galingos, Musų laikraštis garbingas. Lig' jubilėjaus išsilaikėt, Priešus kaip audra išvaikėt.

Mes jus skaitom su atyda, Nors tamsuoliai mums pavydi, Ir skaitysim kol gyvensim, Jusų garbę aukštyt kelsim.

Naujienose randam daug žinučių, Šiurpulingų ir švelnučių, Valio Naujienos, ilgai gyvuokit, Jokiams priešams nepasiduokit.

Mes jus remsim, kiek galėsim, Savo jėgų nesigailėsim, Aukso jubilėjaus lauksim, Draugus prie Naujienų trauksim.

Valio! Laikraštis didvyris, Trauk prieš audrą atsispyręs. Jono Sinkaus laukiam kasdiena, Nes jis mums pristato Naujienas. Valio! Valio!

Anna J. Marquardt

Gerbiamoji Naujienų Redakcija

Sveikinu Naujienų štabą su 25 metų jubiliejumi ir linkiu ilgų metų "Naujienų" štabui ir nenuilstamam Dr. Pijui Grigaičiui geros sveikatos. Aš prisijunčiu \$2.00.

STANLEY WHITE,

St. Joseph's Hospital, Port Arthur, Ont., Canada.

Nors suvėluotai, sveikinu lietuvių dienraštį "Naujienas" ir "Naujienų" visą štabą 25 metų sukaktyvių proga. Aš skaitau "Naujienas" iš pirmų dienų atsiradimo "Naujienų" savaitraščio ir be pertraukos skaitau ir dabar. Nors pinigaiškai negaliu pasveikinti, tai prisijunčiu už pasibaigusią prenumeratą \$5.00. Tegul lanko "Naujienos" vėl, per visus metus musų stubele. Draugiškai pasilieku su "Naujienomis" ir su visu "Naujienų" štabu,

ANTANAS GERALTAUSKAS,

116 Michigan Ave., Harrisburg, Ill.

Gerbiamos "Naujienos":

Aš čionai prisijunčiu tamstoms čekį \$2.75 už "Naujienų" prenumeratą ir prašau siuntinėti "Naujienas" po šituo adresu: Jonas Dermeitis, R. 3, Box 208, Caro, Mich. "Naujienas" užrašau pusmečiui ir įteigu būtų galima, tai aš prašyčiau, kad tamstos jiems pasiustumėt jubiliejinį numerį. Aš kiek pasivėlinau su pasveikinimu "Naujienoms" su 25 metų jubiliejumi, bet geriau vėliau negu niekad. Šia proga siunčiu geriausius linkėjimus "Naujienoms" ir velinu dar sulaukti kitų 25 metų. Aš esu "Naujienų" skaitytoju nuo pat jų pirmojo numerio ir nematau niekad jų apleisti.

Su gilia pagarba,

S. DERMAITIENĖ,

2252 24th St., Detroit, Mich.

Netrukus Baigs Rašyti Anglų Kalba Lietuvos Istoriją

J. J. Hertmanavičius.

BRIDGEPORT. — Teko sužinoti, kad istorikas Juozas Hertmanavičius, 914 W. 33rd st., netrukus baigs rašyti anglų kalba Lietuvos Istoriją, kuri susidės iš 5-kių knygų (tomų). Autorius net per 10 metų kropsčiai rinko tai istorijai medžiagą ir faktus. Tai bus tos rūšies labai vertingas kurinys.

Tik visa bėda tame, kad autorius knygai spausdinti neturi kapitalo, kurio reikia artai \$3000.00.

Čia turėtų susiinteresuoti ir jaunoji lietuvių karta.

—Kaimynas.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENŲ 25 M. Jubiliejinė Laida

15c CENTŲ

Kas nori gauti Jub. laidos numerį, prašome prisijusti 15 centų su užsakymu.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Illinois

Paderewski Aiškiai Pasmerkė Nacių Smurtą

Pastatė Policiją Prie Jo Vagono

Ignacy Jan Paderewski per eilės savaitės pabaigoj pasiuntė užuojautos laišką savo draugui ir buvusiam Čekoslovakijos prezidentui Eduard Benešui, kuris dabar gyvena Chicagoje. Paderewski tokiais griežtais žodžiais pasmerkė nacius už Čekoslovakijos užgrobimą (laiką buvo paskelbtas), kad miesto valdyba pastatė policijos skvadą dežiuruoti jo privatinį vagoną Illinois Central Stoty, kuriam pianistas gyvena. Prisiijoma, kad Chicago naciai gali Paderewski užpulti.

Paderewski sako "iš širdies gilumos su didžiausiu pasipiktinimu protestuoju prie garbingos tautos pavergimą. Šis vokečių smurtas grąžina žmonių į tamsaus barbarizmo gadynę, tai šlykštus paniekimas visko kas gera žmogaus sąžinėj".

Paderewski koncertavo vakar vakare — Auditorium Theatre. Kas ten įvyko, šią žinią rašant nežinia, bet tikėtasi, kad nacių pritarėjai ten kels triukšmą.

Paderewskio laiškas yra reikšmingas, nes pastaruoju metu santykiai tarp Lenkijos ir nepriklausomos Čekoslovakijos nebuvo geri.

"Degtinės Karas"

Šiomis dienomis Chicagoj prasidėjo "kainų karas" tarp įvairių degtinės ir kitų alkoholinių gėrimų firmų. Kai kurių markių gėrimai atpigo 25—35%.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Jaunas, 24 metų Highland Parko gyventojas, Eugene D. Harper buvo kritiškai sužeistas, o jo 26 metų žmona Sally žuvo, kai jų automobilis įvažiavo į telefono stulpą ties 492 Deerfield avenue. Harper yra Armour kolegijos profesoriaus sunus.

Du dailininkai, Reed Hemingway, 1062 Clarendon avenue, ir Ralph Ream, 905 So. Clinton ave., Oak Park, buvo sunkiai sužeisti, kai su automobiliu įvažiavo į tiltą prie Laramie ir Lake st.

Per 24 valandas iki sekmadienio popiečio Chicagoj automobilių nelaimėse mirė trys žmonės. Nuo metų pradžios automobilių užmušė 152 ir sužeidė—3,819.